

Lapszemle

2012. 40. hét

Mi számít hazai terméknek?

Juhász Miklós: Az egyik legsúlyosabb jogsértés az árban való megállapodás, a piac felosztása

A hazai termelők méltányos jövedelemhez juttatása lehetséges az uniós versenyjog-szabályozás keretén belül is - nyilatkozta lapunknak Juhász Miklós, a Gazdasági Versenyhivatal (GVH) elnöke, aki szerint fontos, hogy hosszú távon olyan jogszabályi környezet, infrastruktúra, szervezeti, intézményi háttér jöjjön létre, amelynek révén a magyar termelők tevékenysége hatékonyabbá válik. Mint mondta, a fogyasztóknak fontos a termék magyar eredete, a vásárlók megtévesztése miatt eddig több eljárást is indítottak kereskedelmi láncok ellen.

Szabó Anna

- Közel két éve tölti be a Gazdasági Versenyhivatal elnöki tisztségét. Hogy látja, mit sikerült megvalósítani a kitűzött célokból?

- A kinevezésem alkalmával elmondtam, hogy nagy hangsúlyt kívánok fektetni a hatékonyabb panaszkezelésre. A GVH-hoz évente mintegy 4000 szóbeli és írásbeli jelzés érkezik, ezeknek körülbelül a fele telefonon. A probléma az, hogy az állampolgárok gyakran egyéni sérelmük megoldását várják tőlünk, holott a hivatal mozgástere, lehetőségei e téren minimálisak. A nagy számú jelzés feldolgozása rendkívül komoly terhet ró a kollégákra. Az ügyfélszolgálati iroda átszervezésével az volt a célunk, hogy lehetőség szerint tehermentesítsük a vizsgálókat, így több időt, energiát tudnak fordítani az érdemi, közérdeket érintő ügyintézésre. Az elképzelés, úgy tűnik, jó eredményekkel járt, mert az ügyfélszolgálaton egy előzetes szűrési rendszerrel az írásbeli panaszok mintegy kétharmada lezárható.

- Nagy vihart kavart a nyáron az úgynevezett dinnyekartell ügye. A Vidékfejlesztési Minisztérium ugyanis arra kérte a nagy üzletláncokat, hogy idén is a tavalyihoz hasonló áron indítsák és fejezzék be a dinnyeértékesítést, és külföldről ne vásároljanak. Az uniós előírásokat betartva milyen módon lehet segíteni a hazai termelőket a hazai piacon?

- A jogalkalmazó szerv alapvetően nem tehet különbséget az eljárások megindítása, lefolytatása során azon az alapon, hogy az eljárás alá vont magyar vagy nem magyar vállalkozás. Egy jogalkalmazó hivatalnak nincs arra módja, hogy egy feltételezett jogsértés esetén valakivel szemben azért mellőzze az eljárás megindítását, mert az illető társaság magyar.

- Ezek szerint nincs lehetőség arra, hogy segítsék a magyar termelőket?

- A gazdasági válság különösen súlyosan érintette a mezőgazdasági termelőket. Bár a versenyjog figyelembe veszi az agrárium speciális helyzetét, azt, hogy kevésbé kiszámíthatók a működési feltételek, a válság hatásainak kezelése alapvetően a kormányok és nem a piaci szereplők feladata. A kérdésre térve: a magyar termelők méltányos jövedelemhez juttatása lehetséges az uniós versenyjog-szabályozás keretén belül is. Ugyanakkor fontos, hogy figyelembe vegye az uniós szabályozás erre vonatkozó cikkében foglalt szempontokat. Ezek a versenyjog által elfogadható célként egyebek mellett a piacok stabilizálását, a fogyasztók elfogadható ár ellenében történő ellátásának biztosítását jelentik. Fontos azonban kiemelni, hogy alapvetően a nemzeti kormányok jogosultak az európai szabályokkal összhangban a válság kezelése érdekében a szükséges szabályozási lépések megtételére, így például végső soron a termelési mennyiségek korlátozására vagy az árak szabályozására. Ezek a rendelkezések irányadók a versenyhatóságokra mint jogalkalmazókra. Ez a megközelítés jelenik meg az európai bíróságoknak a francia kergemarhakór,

valamint az ír marhafeldolgozók ügyében hozott döntéseiben is. Nagyon fontos azonban, hogy hosszú távon olyan jogszabályi környezet, infrastruktúra, szervezeti, intézményi háttér jöjjön létre, amelynek révén a magyar termelők tevékenysége hatékonyabbá válik. Általánosságban egyébként elmondható, hogy az uniós és a hazai szabályozás is megengedőbb az agráriumot illetően, mert vannak olyan esetek, amelyeket más piaci szereplőknél szankcionál a versenyjog, a mezőgazdasági ágazatban azonban nem. Az árak rögzítése és a piac felosztása azonban itt sem lehetséges.

-A dinnyeügyben végső soron mire lehet számítani? Ez azért is fontos, mert példaértékű lehet a jövőben a hasonló kezdeményezések elbírálásakor.

- Konkrét, folyamatban lévő ügyről lévén szó, részletekkel nem szolgálhatok. Általánosságban elmondható, hogy a versenyfelügyelet során az egyik legsúlyosabb jogsértés az árban való megállapodás, a piac felosztása. Amennyiben tehát ilyen magatartást tapasztal a versenyhivatal, ez eljárást von maga után. És még egy fontos szempontra szeretném felhívni a figyelmet. Az értékesítési lánc végén mindig ott van a magyar fogyasztó, aki szeretne a lehető legkedvezőbb áron hozzájutni egy termékhez, szolgáltatáshoz. Ha egy megállapodás következtében nőnek az árak, az végül őket károsítja. A Gazdasági Versenyhivatal eljárásának végső soron a fogyasztói jólétet kell szolgálnia.

- A Vidékfejlesztési Minisztérium ellen nem indult eljárás. Mi ennek az oka?

- A versenyhivatal piaci magatartásokat vizsgál. A közigazgatási szerv nem piaci szereplő, közhatalmi tevékenysége nem tekinthető ilyennek, ezért vele szemben nem jár el a versenyhivatal.

- Tudnak-e arról, hogy az agrártárca tervezi a versenytörvény módosítását, mondván, hogy a magyar törvény szigorúbb, mint az uniós előírások?

- Ilyen kezdeményezésről nem tudunk. Álláspontunk szerint a magyar versenyjogi szabályozás alapvetően összhangban áll az uniós normákkal. Annyi eltérés azonban van a hazai agrárjog és versenyjog viszonyrendszerében, hogy az uniós alapszerződés tartalmaz külön - szabályozási és jogalkalmazási - célokat és elveket a közös agrárpolitika és versenypolitika egymáshoz való viszonya tekintetében, a hazai nem. Ezáltal a hazai agrárjog hatálya alá tartozó esetkörben némileg nagyobb a bizonytalanság a két közpolitika viszonyát, illetve egyes magatartások mentesíthetőségét illetően. A szeptembertől hatályos agrárrendtartás a Vidékfejlesztési Minisztérium és a GVH együttműködésére vonatkozóan határoz meg olyan szabályokat, amelyekkel a konfliktusok áthidalhatóknak tűnnek.

- Egyre többet hallani a hivatal „magyar termékkel” kapcsolatos döntéseiről. A hungarikumtörvény elfogadásáig számos ilyen döntés született. Milyen alapon?

- A GVH eddig a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat tilalmáról szóló törvény alapján járt el ezekben az ügyekben. Ez a jogszabály az uniós rendelkezésekkel összhangban áll, s ennek alapján azt vizsgáltuk, hogy az átlagfogyasztó mit tart magyar, hazai terméknek, és ehhez képest értékeltük a vállalkozások kommunikációjának esetlegesen megtévesztő voltát. Tapasztaltuk, hogy a kiskereskedelmi láncok kommunikációjának az elmúlt időszakban hangsúlyosabbá vált eleme egyes árucikkek magyar terméként, hungarikumként való megjelölése. Felmérések és hozzánk érkezett jelzések is azt mutatják, hogy a fogyasztók jelentős hányadának fontos a megvásárolt termék magyar eredete. E szempontokra tekintettel indult eddig öt eljárás, ebből négyben már döntést is hoztunk. Egyes vállalkozások olyan feliratokkal és motívumokkal népszerűsítették a termékeiket, amelyek azt a látszatot keltették a fogyasztóban, hogy magyar terméket vásárol, azt azonban nem tudták bebizonyítani, hogy a termékeket Magyarországon állították elő. Három eljárásban a jogsértés megállapítása mellett bírság kiszabására is sor került, egy eljárás pedig kötelezettségvállalással zárult.

-Mennyiben veheti figyelembe a hivatal a gazdasági válság hatásait az eljárásai során?

- Alapvetően nem tekintjük enyhítő körülménynak a válságra való hivatkozást. Ez egyébként nem jellemző más hivatalok gyakorlatára sem. E kijelentés azonban mégis egy megszorítással igaz. Ha az eredetileg kiróni szándékozott bírság olyan mértékben rontaná a verseny szerkezeti feltételeit, hogy az valószínűsíthetően az eljárás alá vont eltűnéséhez vagy piacról való kilépéséhez vezetne, akkor elképzelhető a bírság mérséklése.-Itt arról van szó, hogy az eredetileg kiróni tervezett bírság következtében a vállalkozás eszközei és kibocsátása eltűnnének a piacról, ennek következtében jelentősen romlana a termelési láncban a vállalkozáshoz kapcsolódó cégek helyzete, és jelentősen nőne a munkanélküliség.

- Nagy vihart kavartak az elmúlt év végén és ennek az évnek az elején indult banki ügyek. Mostanában mintha kevesebbet lehetne hallani ezekről. Hol tartanak ezek a vizsgálatok?

- Több forrásból is érkeztek jelzések a GVH-hoz, amelyek arra utaltak, hogy a végtörlesztés kapcsán néhány pénzügyi intézet összehangolta a magatartását, s közel azonos időpontban hajtott végre kamatemeléseket. Ez általában felveti a versenykorlátozó magatartás, vagyis a kartell gyanúját, ezért indult meg az eljárás. Jelenleg is folyik annak az óriási mennyiségű adatnak a feldolgozása, amelyeket többek között a helyszíni vizsgálatokon, az úgynevezett hajnali rajtaütéseken és további adatkérések során gyűjtöttünk össze. Reményeim szerint a végtörlesztés ügyében elindított vizsgálat mielőbb lezárulhat.

- A fogyasztói csoportokról szóló GVH-filmet több médium sugározta. Mi volt a kampány célja?

- A GVH több mint két éve igyekszik a fogyasztók érdekében fellépni az úgynevezett fogyasztói csoportok ellen a megtévesztő hirdetések miatt. Itt arról van szó, hogy a fogyasztók a hirdetések szövege alapján hoznak döntést. Példaként lehet említeni a „Pénzügyi gondja van? Mi tudjuk a megoldást!” jellegű reklámokat. Sokan azt gondolják; hogy kölcsönt kapnak, azonban a fogyasztói csoportok nem adnak szabad felhasználású pénzt, hanem csak vásárlási jogot. Tehát a szerződéskötéskor megjelölt ingatlant vagy gépkocsit lehet megszerezni a közvetítésükkel. Ráadásul nem kis részben a szerencsén múlik, hogy valaki mikor jut ehhez hozzá. Többször felhívtuk már a fogyasztók figyelmét arra, hogy banki kölcsönöket ezzel a konstrukcióval nem tudják kiváltani. Az elmúlt években összesen 28 ilyen eljárást indítottunk: 24 esetben a Versenytanács megállapította a jogsértést, két eljárás még folyamatban van. Úgy döntöttünk, hogy a jogi eszközök mellett a nyilvánosság erejét is kihasználva tájékoztató kampányt indítunk azért, hogy felhívjuk az emberek figyelmét az ilyen jellegű hirdetések veszélyeire.

- Mi az oka annak, hogy az elmúlt időszakban nem hallani nagy kartellügyek lezárásáról?

- A GVH továbbra is kiemelt feladatként kezeli a kartellekkel szembeni fellépést. Ezt jól mutatja, hogy 2011-ben a GVH több - összesen 14 - kartellügyet indított, mint 2010-ben és 2009-ben együttvéve. Fontos kiemelni, hogy a kartellügyek átfutási ideje több év is lehet, vagyis a tavalyi bírságok azt is jelentik, hogy 2009-ben és 2010-ben nem indultak olyan ügyek, amelyeknél magas összegű bírság szabható ki.

- A GVH ügyeinek nagy részét fogyasztóvédelmi esetek teszik ki. Mit tud tenni a hivatal a fogyasztók tájékoztatása érdekében?

- Az elmúlt két év tanulsága, hogy az emberek jó része továbbra sincs tisztában azzal, hogy pontosan milyen jellegű ügyek kivizsgálása tartozik a GVH feladatai közé. A fogyasztók tájékozottságának növelése érdekében a honlapon indítottunk egy kifejezetten fogyasztóknak szóló menüpontot, ahol felhívjuk a figyelmet arra, hogy milyen probléma tartozik a GVH hatáskörébe és milyen problémával érdemes esetleg bírósághoz fordulni. Éppen ezért ezen kívül az ügyfélszolgálatunkhoz érkező panaszok alapján olyan témában is olvashatnak tájékoztató anyagokat a honlapunkon, amelyek nem tartoznak a GVH hatáskörébe.

- Kinevezésekor azt ígérte, hogy növeli a hivatal ügyfélbarát jellegét. Történt ezen a téren előrelépés?

- Fúziós ügyekben jelentős előrelépést értünk el. Nyilvános konzultáció után új bejelentési űrlapot vezettünk be, és egy külön erre specializált iroda foglalkozik az ilyen ügyekkel. Sikeresen lerövidíteni az ügyek intézését, míg korábban 8090 napot is igénybe vett egy egyszerű fúziós eljárás, ma ez átlagosan 30 nap alatt lezárul, így az engedélyezéssel kapcsolatos bizonytalanság - ami az üzleti életben a legrosszabb - rövidebb. A Kúria 2011-ben hozott döntése alapján nyílt lehetőség arra, hogy idén februárban újból bevezessük a bírságközleményt. Ennek révén átláthatóbbá váltak a bírság kiszabásának szempontjai. Próbálunk segíteni az ügyfeleknek abban is, hogy minél szélesebb körben legyen mód az elektronikus ügyintézésre. E tekintetben jelenleg az információtechnológiai háttér kialakítása zajlik.

(Magyar Nemzet, 2012. szeptember 29., szombat, 5. oldal)

Csábító lakásétermek

A vendéglátók szervezete a hatóságok fellépését sürgeti

Eddig a gyorséttermeket tekintették fő ellenségüknek a vendéglátósok, manapság egy újfajta vendégfogadó tevékenység terjedését figyelni aggódva a szakma. A lakásétermek komoly versenyelőnyben vannak hagyományos társaikhoz képest, miközben működésük egyelőre a törvényesség határát súrolja.

Féltékenyen figyelik a vendéglátósok a hazánkban gombamód szaporodó lakásétermek növekvő népszerűségét. A lakásétterem nevéből adódóan - nem más, mint egy olyan magánlakás, amelynek tulajdonosa időről időre éttermi színvonalú vacsorákat rendez az újdonságra nyitott ingyenceknek, amit internetes közösségi oldalakon, illetve saját weboldalán keresztül hirdet meg. A zárt körű, általában 10-16 fős vacsorákon lelkes amatőrök és profi szakemberek készítenek többfogásos menüt, és a felszolgálást, a mosogatást, a tálalást is maguk végzik, a vendégek figyelmével kísérve. Néhány év alatt komoly piaca alakult ki a lakásétteremben szervezett kulináris programoknak. A lakásétterem egyik vonzereje abban rejlik, hogy kötetlen gasztrokulturális kalandozásra csábítja a kíváncsi vendégeket. Másik fontos jellemzője, hogy a felszolgált étel- és italsorokért a jelentkezőknek általában kevesebbet kell fizetniük, mintha hagyományos étteremben rendelték volna ugyanazt a menüt.

Éppen ezért gyanakodva figyelik az üzlettel rendelkező vendéglátó vállalkozások az új típusú versenytársat, amely szerintük a törvények kikerülésével viszi el a fizető vendégeket. Jelenleg ugyanis nincs szabályozva a lakásétermek működése, a jogalkotók elképzelései szerint viszont a közeljövőben hivatalos vendéglátó kategóriává válik az étkeztetés ezen formája. Vagyis elvárható lesz, hogy a lakásban, berendezett alkalmi éttermek működése csak a többi vendéglátó üzlet számára is kötelező szabályok szerint történjen. A vendéglátósok mégis úgy vélik, az új konkurencia hivatalossá tételével a feketegazdaság egy szeletét legalizálják, ami kegyelemdőfés lesz a milliárdos veszteséggel küzdő hagyományos üzleteknek.

Mint azt a Kereskedők és Vendéglátók Országos Érdekképviseleti Szövetségének ügyvezető elnöke a Piac & Profit magazinnak a napokban leszögezte, a lakásétterem hátrányt okoz azoknak a vállalkozóknak, akik minden szabályozást betartva a hivatalos vendéglátás keretei között próbálnak boldogulni. Antalffy Gábor szerint a fő probléma az, hogy míg a vendéglőkre számos szigorú előírás terhe nehezedik, addig a „baráti hangulatú vacsorák” szervezőinek nem kell tartaniuk a hatósági ellenőrzésektől. A lakásétermeknek jóval kisebb a rezsije, nem fizetnek bérköltséget, nincs ellenőrizhető nyitvatartási idejük, sem étlapjuk, és nem kell horribilis összegeket fordítaniuk arra, hogy megfeleljenek a népegészségügyi előírásoknak. Így a tulajdonos megteheti, hogy jóval kedvezőbb ajánlattal toborozza vendégeit. Például akadnak olyan lakásétermek, ahol csak az alapanyagok árát kérik el a vendégtől. Ez Antalffy szerint igazságtalan előnyhöz juttatja a lakásétermeket. Az érdekképviselet már felkérte az adóhatóságot, a munkaügyi és fogyasztóvédelmi hivatalokat, hogy foglaljanak állást a lakásétermek működésével kapcsolatban.

(Magyar Nemzet, 2012. október 1., hétfő, 11. oldal)

Tévés rövidfilmek a pénzügyi kultúráért

Fogyasztóvédelem Az ügyfelek igényeiből kiindulva hívták fel a figyelmet a felelős döntések fontosságára

Nemrég több csatornán is futottak olyan miniprogramok, amelyek az ügyfeleket saját igényeiken keresztül próbálták megszólítani. Az még kérdéses, hogy lesz-e folytatás.

Barát Mihály

Az utóbbi években az egykori „Dr. Agy”-ra hajazó, a gazdasági mechanizmus helyett a pénzügyi termékeket humorral elmagyarázni igyekvő rajzfilm reklámoktól a komoly, szinte már szakmai magyarázatokkal operáló műsorokig számos kísérletet láthattunk a pénzügyi kultúra fejlesztését megcélzó televíziós nekifutásokból. Az utóbbi hónapokban viszont történt valami újszerű. Több televíziós csatornán is sikerrel futottak olyan, a pénzügyi kultúra erősítését célzó egyperces műsorok, amelyekben a megszólalók saját igényeiknek, elvárásaiknak adtak hangot mind a hitelek, mind a megtakarítások kapcsán. Az ilyesminek is volt már korábban előzménye, de ezek a filmek ráadásul arra is ráirányították a figyelmet, hogy a lakossági ügyfél vagy akár a kisvállalkozó mire figyeljen, amikor igényeinek a bankban érvényt is kíván szerezni. A filmek konkrét szolgáltató vagy termék promóciója nélkül hívtak fel a felelős döntések meghozatalában az informáltság fontosságára, de nem a jelen televíziós világában élnénk, ha mindez nem egy támogató, jelesül az UniCredit Bank jóvoltából kerülhetett volna a képernyőkre. A pénzügytől egyébként azt a tájékoztatást kaptuk, hogy az anyagiakon kívül fókuszcsoporthoz, kvalitatív kutatások eredményeinek rendelkezésre bocsátásával is támogatták az alkotók munkáját. A rendelkezésre álló adatok tükrében a pénzügyi kultúra fejlesztése igen fontos feladat Magyarországon: a jegybank és a GfK közös, 2010-ben készített felmérése szerint például a magyarok 40 százaléka saját maga is elégedetlen pénzügyi ismereteivel. Arra a kérdésre, hogy a jövőben láthatunk-e fogyasztóvédelmi közelítésű miniprogramokat a képernyőkön, még nincs válasz.

A PSZÁF és az MNB az alapokról

A pénzügyi felügyelet (PSZÁF) és a Magyar Nemzeti Bank (MNB) internetes honlapján külön fejezeteket szentel a pénzügyi ismeretek terjesztésének. A felügyelet honlapján a lakossági ügyfelek megismerkedhetnek az egyes pénzügyi - és nem csak a banki - termékek legfontosabb jellemzőivel, igénybevételük lehetséges céljaival, működésükkel és az árazásuk alapjaival. Hasonló módon működik az MNB „Pénziránytű” nevű honlapja is, amely az alapoktól kiindulva mutatja be az egyes termékeket, szolgáltatásokat.

(Világ gazdaság, 2012. október 1., hétfő, 11. oldal)

Semmisek az OTP devizahitel-szerződésai?

Precedens értékű döntést hozott a Pénzügyi Békéltető Testület (PBT): határozata alapján semmisek az OTP Bank Nyrt. 2005 után kötött devizahitel-szerződésai, mert azokban a Teljes Hiteldíj Mutató (THM) értéke hibásan lett megadva. Elképzelhető, hogy a határozat más bankok devizahitel-szerződéseit is érinti - tájékoztatta a ProfitLine.hu-t a PITEE Pénzügyi Egyesület. A szervezet 2011 novemberében jelentette meg fogyasztóvédelmi elemzését a hitelintézetek és pénzügyi vállalkozások devizahitelezési gyakorlatáról, s feltárta, hogy a bankok eltérő módon számolták ki a szerződéseikben megadott THM-értéket.

A Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyelete (PSZÁF) még 2004-ben írta elő a bankoknak, hogy a THM számítása során vegyék figyelembe a saját deviza-vételi és deviza-eladási árfolyamaik közötti eltérést, az árfolyamrész százalékos értékét. Az OTP Bank Nyrt. az iránymutatás alapján 2005 óta a devizahitel-szerződésekben feltüntetett THM-értékeket az árfolyamrész százalékos értékének figyelembevételével számolta ki. Ezzel szemben a K&H Bank Zrt. ennek a felügyeleti iránymutatásnak az egyesület szerint nem tett eleget, és a THM-et az árfolyamrész nélkül kalkulálta. Emiatt fordultak a békéltető testülethez.

A PBT határozatában úgy foglal állást, hogy a „THM számítása során az árfolyamrész semmilyen jogcímen nem kellett, és nem is lehetett figyelembe venni”. E döntés következménye, hogy hibásak azok a devizahitel-szerződések, amelyekben a bankok a THM értékét az árfolyamrész figyelembevételével számolták ki. Vagyis a PSZÁF iránymutatása hibásnak bizonyult, és éppen azok tévedtek, akik azt alkalmazták. A hibás THM-számítás következménye pedig az, hogy az

érintett devizahitel-szerződések semmissek. Az egyesület ezért felszólítja az állami felügyeletet, hogy a határozatának megfelelően tegye meg a szükséges felügyeleti lépéseket.

(Népszava, 2012. szeptember 29., szombat, 4. oldal)

Átlátszóbb lett a vízpiac

Törvény A szakma is várta a terület egységes szabályozását

Az elmúlt év utolsó munkanapján elkészült a víziközmű- szolgáltatásról szóló törvény (vkt), amely 2012-től egységes és átláthatóbb működési feltételeket, de kisebb tulajdonosi átszerveződést is hozhatott az érintett társaságok számára. A hazai víz- és csatornaszolgáltatók ez év eleji szerény díjemelésének hatását elvitte az infláció, derült ki Nagy Edit, a Magyar Víziközmű Szövetség (Mavíz) főtitkára által a Világgazdaságnak adott interjúból.

B. Horváth Lilla

- A víziközműtörvényre (vkt) való várakozás miatt visszafogtak-e beruházásokat, üzleti tranzakciókat tavaly a szakmában?

- Erre nincsen adat, jelen gazdasági helyzetben minden piaci szereplő megfontolja a beruházásokat. A víziközmű-ágazatban az elmúlt évben főként pályázati pénzekből történtek beruházások, amelyeket az önkormányzatok bonyolítottak.

- Ez évtől emelkedhettek a hazai víz- és csatornadíjak a szabályozásnak köszönhetően. Jellemzően milyen mértékben éltek e lehetőséggel a szolgáltatók?

- Ebben az évben 2,56 százalékkal lehetett emelni a díjakat a szabályozásnak köszönhetően. Ugyanakkor a szektor szereplőire nehezedő ágazati infláció nagyságrendjében 6 százalékos volt, vagyis a törvény által biztosított emelés nem ellentételezte az inflációs nyomást.

- A vkt hatályba lépése milyen fő változtatásokat hoz a területen és miért?

- Az év elejétől hatályos víziközműtörvény nyomán 2015 végére kevesebb, mint tizedére is csökkenhet a magyarországi víziközműszektor szereplőinek száma - 2011-ben mintegy 400 cég végzett ilyen tevékenységet országszerte. A változás azonban csak látszólag drasztikus, ugyanis az előbb említett mintegy 400 cégből mintegy 100 üzemeltető szolgálja ki a lakosság 95 százalékát. A szabályozás jelentős változásokat hoz a víz- és csatornaszolgáltatásban az elkövetkező években: kizárólag engedéllyel rendelkező, méretbeli és minőségi feltételeket teljesítő társaságok szolgálhatják ki a lakosságot. Erősödik a felügyelet, a szolgáltatók egységes kötelezettségekkel és feltételekkel működnek majd, egyebek mellett több évre szóló, gördülő fejlesztési tervet kell készíteniük, amelynek megvalósulását a Magyar Energia Hivatal ellenőrizni fogja minden évben. Szolgáltatóként egyazon - alapdíjből és fogyasztásarányos részből álló - ára lesz a víznek, a díjakat pedig az önkormányzatok helyett az állam állapítja meg. Ezzel együtt számos olyan változás is van, amely már most közvetlenül érinti a fogyasztókat. Az egyik legfontosabb, hogy július 15-től a területileg illetékes fogyasztóvédelmi hatóságok látják el a társaságok feletti felügyeleti jogkört a lakossági fogyasztók tekintetében. Vagyis ők járhatnak el minden esetben, amikor felmerül, hogy egy szolgáltató megsértette a számlázásra, díjfizetésre vagy mérésre, korlátozásra való rendelkezéseket. Előtte azonban a fogyasztónak meg kell próbálnia rendezni panaszát a szolgáltatóval, s csak utána fordulhat a hatósághoz. A törvény megerősítette, hogy a fogyasztóknak biztosítaniuk kell a mérőhely ellenőrzését, sőt a szolgáltató akár fel is mondhatja a szerződést, ha az ügyfél nem működik együtt a mérő leolvasása vagy éppen a felhasználási hely szabályos kialakítása kapcsán. Szintén lényeges változás, hogy ha valakinek az utcájában kiépült a közműves víziközműrendszer, törvényileg is kötelező lesz a rendelkezésre álló vízvagy szennyvízhálózatra csatlakoztatnia ingatlanát. A szabályozás a víziközműrendszer üzembe helyezésétől számítva egy évet ad a rákötésre. Ahol tehát már most műszakilag rendelkezésre áll a hálózat, ott 2013 júliusáig

kapnak haladékot az ingatlantulajdonosok, hogy csatlakozzanak. A lakók eddig választhattak, hogy inkább talajterhelési díjat fizetnek, de egy év múlva ez a lehetőség megszűnik.

- Hogyan értékeli a törvényt, mi nagyon jó benne, mi okozott csalódást a szakmának?

- Huszonöt év várakozás után született meg a víziközműtörvény, amely kerettörvény. A kihirdetett törvény számos hatályba léptető rendelkezést tartalmaz 2012. január 1-2016. december 31. között. Éppen ezért még korainak tartok bármilyen értékelést, hiszen a törvény hatása csak 2016 után lesz konkrétan értékelhető. Addig is elmondható, hogy a törvény kihirdetésével hosszú távú, kiegyensúlyozott jogi környezetben tud működni majd a víziközmű-szolgáltatás Magyarországon, és ezáltal teljesül a 3 alapvető cél - minőség, biztonság, megfizethetőség. Rendkívül fontos, hogy hosszú távon lássa a lakosság, hogy a szolgáltatás színvonala folyamatosan emelkedik, érezze és tudja, hogy az üzembiztonság nagyon magas szintű és lényeges szempont, hogy mindezt a szolgáltatást hosszú távon képesek legyenek megfizetni is. Ha ezek a célok teljesülnek, akkor hazánkban egy jól működő víziközmű-struktúra jöhet létre, amelyben a szereplők jól fogják érezni magukat, s mindenki a szakmájára koncentrálhat. A Magyar Víziközmű Szövetség főtítkáráként ki kell emelnem a 44.§-t, amely alapján törvény által rögzítetten a szakma is részt vehet és javaslatot tehet az ágazatot érintő jogalkotási feladatok, intézkedések megtételére.

- Várható-e a szabályozással összefüggésben a tulajdonosi viszonyok érdemi átalakulása?

- A jelenleg még vízműtársasági tulajdonban lévő víziközművagyron állami, illetve önkormányzati tulajdonba adása jelentős változást jelent. Az így kialakuló tulajdoni viszonyok ugyanakkor hozzájárulnak ahhoz, hogy a víziközmű-szolgáltatással kapcsolatos kötelezettségek és jogkörök is egyértelműen feloszthatók legyenek tulajdonos állam, ill. önkormányzat (ellátásért felelős), valamint a víziközmű-szolgáltató között.

Nagy Edit

1989: vegyészmérnöki diploma

1989: Békés Megyei Vízműveknél műszaki fejlesztő technológus, majd laboratóriumvezető

2011: a Mavíz főtítkára

(Világ gazdaság, 2012. október 1., hétfő, 5. oldal)

Több mint 4 milliós bírság a GVH-tól

A fogyasztók megtévesztése miatt a Gazdasági Versenyhivatal (GVH) együttesen mintegy 4,4 millió forinttal sújtott két fogyasztóicsoport-szervező céget, az Euromobilien Kft.-t és az Orion Lux Kft.-t. A GVH szerint a fogyasztók számára a hirdetésekben nem derült ki, hogy a vállalkozások kizárólag fogyasztói csoportok szervezésével foglalkoznak.

<http://www.vg.hu/vallalatok/vallalati-hirek/tobb-mint-4-millios-birsag-agvh-tol-387552>

(vg.hu, 2012. szeptember 28., péntek)

Így fenyeget a bank

2012. szeptember 28. A piacon egyedülként pótfedezet bevonását vagy előtörlesztést kért az AXA Bank jelzáloghiteles ügyfelei egy részétől. Közülük volt, aki a felügyelethez fordult, más perre menne, többen pedig előtörlesztettek. Az AXA visszakozik, portálunknak azt nyilatkozta: nem készül a szerződések felmondására.

Kifejezetten támadó, a szerződés felmondását előkészítő lépésként értékelte az AXA Bank levelét a pénzügyi egyik ügyfele, aki - a felügyeleti tapasztalat szerint - ezzel nem volt egyedül. Tamást - aki egyébként rendben fizeti a havi részleteket - arról értesítette az AXA Bank, hogy a forint kedvezőtlen árfolyam-alakulása és a hazai ingatlanárak csökkenése miatt a jelzáloghitelek fedezeteként bevont ingatlan értéke már nem elegendő biztosíték. A helyzetet ezért úgy oldhatja meg, hogy további ingatlant ajánl fel biztosítékként, vagy előtörleszt mintegy 6 millió forintot. Erre 75 napja van, de nyilatkoznia 30 napon belül kell, különben a bank úgy tekinti, hogy nem kíván eleget tenni a kötelezettségeinek.

Noha a levél hangvétele udvarias, Tamás tisztában van vele, hogy a banknak joga van a szerződést felmondani, ha az ügyfél nem tesz eleget a pótfedezet bevonási vagy az előtörlesztési kötelezettségének. Igaz, erre nem tért ki a bank. Egy ilyen levél erősíti az ügyfelek bankkal szembeni fellépési szándékát - mondta portálunknak Fortolóczki István ügyvéd. Hiszen ha a levél nem is tartalmazza, a szerződés szerint előáll a felmondási helyzet. Így nem marad más lehetősége az ügyfélnek, mint a jogi felülvizsgálat.

Más ügyfél is felhőborodott a levélen, volt, aki a felügyelethez fordult. A PSZÁF a közelmúltban fogyasztóvédelmi megkeresést kapott az AXA bank levelével kapcsolatban, jelenleg áttekinti a lehetséges további lépéseket - mondta portálunknak Binder István szóvivő. Kérdésünkre hozzátette: jelenleg még folyik a célvizsgálat a kamatemelésekkel kapcsolatban, ennek még nincs végeredménye. (A felügyelet több bank, köztük az AXA emelését is vizsgálja.)

Az AXA nem akar bedönteni

Kérdésünkre az AXA Bank azt válaszolta: azért küldött tájékoztató levelet mintegy 800 jelzáloghiteles ügyfélnek, mert - más bankokhoz hasonlóan - szeretne tisztán látni a jelzáloghitelek mögött lévő biztosítékok értékével és a bank előtt álló lehetőségekkel kapcsolatban. Ezekről, ha az ügylet megkívánja, az ügyfeleit is tájékoztatni kívánja.

A tájékoztató levelet az AXA Bank a teljes jelzáloghitel-portfólióból kevesebb, mint 2 százalékot képviselő ügyfélnek küldte ki, olyanoknak, akiknél a legalacsonyabb a hitel fedezettségi mutatója. A megkeresésekre több ügyfél is azt válaszolta, hogy képes előtörleszteni vagy pótfedezetet nyújtani, ami mind a banknak, mind az ügyfélnek érdeke lehet, hiszen a bank most jelentős költségeket enged el ezek vonatkozásában. Az előtörlesztést választó ügyfeleknek így nem kell előtörlesztési díjat fizetniük, míg pótfedezet bevonása esetén a hitelintézet az összes banki ügyintézési költséget elengedi. (Ugyanakkor az értébecslési és közjegyzői díj, valamint a jelzálogbejegyzéssel kapcsolatos költségek az ügyfelet terhelik - a szerk.) A bank hangsúlyozta, hogy megérti, hogy az ügyfelek többsége előtörlesztésre, vagy pótfedezet nyújtására nem képes, erre való tekintettel sem helyezte kilátásba semmilyen szankciót jelenlegi tájékoztató levelében.

Az AXA Bank hangsúlyozta: nem akarja ellehetetleníteni az érintett hiteleseit, csupán egyértelművé kívánja tenni ügyfelei számára az őket érintő lehetséges kockázatokat, és az ebből adódó kötelezettségeket. Az AXA Bank is tisztán látja azt, hogy a jelenlegi piaci környezetben irreális lenne minden esetben a szerződés betűje szerint eljárni.

Sok a fedezetlen hitel

Az ügyfeleknek küldött levélből azonban nem derül ki, hogy nem lesz következménye a kérés elutasításának. Az mindenesetre tény, hogy a hazai piacon általános jelenség, hogy a jelzálogfedezet értéke a fennálló tartozás alá csökkent. Az MNB számaiból arra lehet következtetni, hogy a deviza lakáshiteles ügyfelek harmadánál szükség lenne pótfedezet bevonására. A többi bank azonban - információink szerint - ezt nem kéri.

Ezt erősítette meg néhány pénzügyi körkérdésünkre adott válasza is. Az Erste, a Raiffeisen, az Unicredit és a Budapest Bank egyértelműen azt nyilatkozta, hogy nem kér pótfedezete, a K&H pedig arról tájékoztatót, hogy jellemzően nem kér. Az Unicredit a jól teljesítő ügyfeleknél ezt nem tartja indokoltnak, a törlesztésükben átmeneti nehézségekkel küzdők esetében pedig abban érdekelt, hogy az egyeztetés és együttműködés eredményeként az ügyféllel megtalálják a megoldást a törlesztőképesség hosszú távú fenntartására. A Budapest Bank azt hangsúlyozta, hogy azért nem kért és jelenleg sem kér ügyfeleitől pótfedezetet vagy előtörlesztést, mert az elmúlt években jellemzően nem finanszírozott magas (80 százalék feletti) arányban az ingatlan forgalmi értékéhez képest.

A válság kitörése után nem sokkal, 2008-2009 fordulóján, néhány bank próbálkozott pótfedezet bekérésével, az ügy azonban "elhalt", miután a szereplők ráébredtek (vagy ráébresztették őket), hogy ez a lépés önmagában képes bedönteni a hitelt. Ha pedig tömegesen élnének a bankok a szerződés adta jogukkal, akkor az a jelenleg is teljesen befagyott ingatlan- és jelzáloghitel piacon dominószerű összeomláshoz vezetne.

<http://www.azenzem.hu/cikkek/igy-fenyeget-a-bank/888/>

(azenzem.hu, 2012. szeptember 28., péntek)

Már a UPC is számít fel csekkdíjat

A UPC a negyedik szolgáltató, amelyik díjat számít fel csekken fizető ügyfeleinek.

A UPC november közepétől vezeti be a díjat, melynek összege megegyezik a Magyar Telekom által bevezetett díjhoz, vagyis csekkenként 142 forint lesz.

700 millió forintba kerül a társaságnak évente, hogy ügyfelek zöme csekken fizet a szolgáltatásokért. Ezért is döntöttek a különdíj felszámítása mellett.

- A jövőben a készpénzkímélő elektronikus befizetéseket részesítjük előnyben. Ezeket a befizetéseket természetesen semmilyen külön díj nem terheli és többféle alternatív lehetőség is van arra, hogy ne készpénzzel fizessék a számláikat az előfizetők – mondta Szűcs László, a UPC Magyarország vállalati kommunikációs igazgatója.

A fogyasztóvédők azt mondják, hasonlóan a Magyar Telekomhoz, várhatóan közérdekű pert indítanak a UPC ellen is. Szerintük a szolgáltatók tisztességtelenül járnak el, amikor különdíjat számítanak fel.

Kispál Edit, a Fogyasztóvédelmi Egyesületek Országos Szövetségének PR és kommunikációs igazgatója elmondta: a szervezet határozott álláspontja, hogy a díj be van árazva a díjsomagokba, tehát szerintük ez egyértelműen olyan plusz költség, amit rá akarnak terhelni a fogyasztókra.

A média és hírközlési biztos azt mondta a híradónak, ha valaki panaszt tesz a pluszdíj miatt, akkor vizsgálatot indít.

- Nyilvánvalóan azt kell vizsgálni, hogy a bevezetés min alapul, milyen tájékoztatást kaptak erről az előfizetők és milyen következményekkel jár az előfizetők részére – fejtette ki Bodonovich Jenő.

A biztos várhatóan kezdeményezni fogja, hogy a leghátrányosabb helyzetben élők mentesüljenek a különdíj befizetése alól, mint ahogy tette ezt a Magyar Telekom esetében is. A Híradó úgy tudja, hogy a UPC nem számít fel különdíjat azoknál a 62 év feletti ügyfeleinél, akiknek vezetékese telefonos előfizetése is van.

Jelenleg a UPC és a Magyar Telekom mellett ugyancsak csekkdíjat kell fizetniük a Telenor ügyfeleinek és az Invitelnél is létezik ilyen díj. Mellettük számos pénztézet is külön díjat számít fel annak, aki csekken törleszti hitelét.

Nyáron módosították a fogyasztóvédelmi törvényt, ami szerint a villany, a víz, a gáz és a távhő számlák után, csekkes befizetés esetében tilos külön díjat felszámítani.

<http://hir6.hu/cikk/69596/mar-a-upc-is-szamit-fel-csekkdijat>

(hir6.hu, 2012. szeptember 28., péntek)

Vizsgálatok gépjármű-biztosítási piacon: ügyvédek, autókölcsönzők, szervizek sem maradnak ki!

Az Egyesült Királyságban széleskörű vizsgálatot indítottak a szabályozó hatóságok a gépjármű-biztosítási piacon, amely hónapokig tartó bizonytalansághoz, később azonban akár alacsonyabb biztosítási díjakhoz is vezethet.

A fogyasztóvédelmi jogszabályok alkalmazásáért felelős brit nemzeti hatóság, a The Office of Fair Trading a helyi versenyhivatal hatáskörébe utalta az ágazat kivizsgálását, amely várhatóan további szabályozói nyomás alá helyezi a - a csökkenő biztosítási díjak és a gyenge befektetési hozamok miatt - már amúgy is sanyargatott ágazatot.

"A verseny, úgy tűnik, hogy nem működik kellően hatékonyan a magán gépjármű-biztosítási piacon. A vétkes sofőrök biztosítói nem képesek kontroll alatt tartani a kárkifizetések nagyságát, amely magasabb költségekhez, végeredményben pedig magasabb díjakhoz vezet." - idézi az OFT vezérigazgatóját, Clive Maxwellt a Financial Times.

A biztosítók mellett az autószervezetek, ügyvédek és autókölcsönző cégek is vizsgálatokra számíthatnak a versenyhivatal részéről, amely akár a vállalatok bizonyos üzletágainak értékesítését, illetve az árazási modellek módosítását is előírhatja számukra. A liverpooli Shore Capital Group Plc elemzőcég szerint ez egy nagyon fontos kérdés, hiszen számos biztosítótársaság üzleti modellje a most vizsgálat alá vont jövedelemforrásokon alapszik.

A brit gépjármű biztosítóknak immár 17 egymást követő éve nem sikerült működési profitot termelnie, kizárólag az úgynevezett egyéb jövedelmekre, illetve a befektetéseken elért jövedelmekre támaszkodtak, amely ma erős nyomás alá került az alacsony kamatok miatt. A miniszterek már most azt tervezik, hogy betiltják a biztosítók azon gyakorlatát, hogy külön díjat szedjenek ügyfeleiktől annak fejében, hogy összekapcsolják őket személyi sérüléssel foglalkozó ügyvédekkel.

A versenyhivatal vizsgálódásainak azonban ennél jóval messzebbre mutató hatásai lehetnek. A szabályozók aggodalmukat fejezték ki a gépjármű-biztosítók azon viselkedése miatt, melyet a balesetokozásban nem vétkes ügyfelekkel szemben alkalmaznak. Az OFT bizonyítékokkal is rendelkezik arról, hogy a feddhetetlen járművezetők rendelkezésére bocsátott csereautók ára átlagosan több száz fonttal meghaladja a szokásos piaci árakat.

Az OFT még májusban döntött úgy, hogy vizsgálatot indít, miután a versenyhivatal megállapította, hogy a piaci diszfunkcionalitás miatt a gépjármű-tulajdonosoknak évi átlag 225 millió fonttal többet fizetniük biztosításra. Akkor azonban még azt ígérte, hogy a végső döntés meghozatala előtt konzultációt tart majd az érdekelt felekkel. A brit versenyhivatal vizsgálódásai akár két évig is eltarthatnak, és a különféle közvetítói díjak szélesebb körű tilalmához is vezethet.

http://www.biztositasiszemle.hu/cikk/nemzetkozihirek/eu/vizsgalatok_gepjarmu-biztositasi_piacon_ugyvedek_autokolcsonzok_szervizek_sem_maradnak_ki.1955.html

(biztositasiszemle.hu, 2012. szeptember 28., péntek)

Újabb szolgáltató vezeti be a csekkdíjat

A UPC november közepétől vezeti be a díjat, melynek összege megegyezik a Magyar Telekom által bevezetett díjjal, vagyis csekkenként 142 forint lesz. A társaság azért döntött a különdíj felszámítása mellett, mert évente 700 millió forintba kerül nekik, hogy ügyfeleik zöme csekken fizet - tudatta a Duna Televízió Híradója. 'A jövőben a készpénzkímélő elektronikus befizetéseket részesítjük előnyben. Ezeket a befizetéseket természetesen semmilyen külön díj nem terheli és többféle alternatív lehetőség is van arra, hogy ne készpénzzel fizessék a számláikat az előfizetők' - mondta Szűcs László, a UPC Magyarország vállalati kommunikációs igazgatója. A fogyasztóvédők azt mondják, hasonlóan a Magyar Telekomhoz, várhatóan közérdekű pert indítanak a UPC ellen is. Szerintük a szolgáltatók tisztességtelenül járnak el, amikor különdíjat számítanak fel. Kispál Edit, a Fogyasztóvédelmi Egyesületek Országos Szövetségének PR és kommunikációs igazgatója elmondta: a szervezet határozott álláspontja, hogy a díj be van árazva a díjsomagokba, tehát szerintük ez egyértelműen olyan plusz költség, amit rá akarnak terhelni a fogyasztókra. A média és

hírközlési biztos azt mondta a híradónak, ha valaki panaszt tesz a pluszdíj miatt, akkor vizsgálatot indít. 'Nyilvánvalóan azt kell vizsgálni, hogy a bevezetés min alapul, milyen tájékoztatást kaptak erről az előfizetők és milyen következményekkel jár az előfizetők részére' - fejtette ki Bodonovich Jenő. A biztos várhatóan kezdeményezni fogja, hogy a leghátrányosabb helyzetben élők mentesüljenek a különdíj befizetése alól, mint ahogy tette ezt a Magyar Telekom esetében is. A Híradó úgy tudja, hogy a UPC nem számít fel különdíjat azoknál a 62 év feletti ügyfeleknél, akiknek vezeték nélküli telefonos előfizetése is van. Jelenleg a UPC és a Magyar Telekom mellett ugyancsak csekkdíjat kell fizetniük a Telenor ügyfeleinek és az Invitelnél is létezik ilyen díj. Mellettük számos pénzügyintézet is külön díjat számít fel annak, aki csekken törleszti hitelét. Nyáron módosították a fogyasztóvédelmi törvényt, ami szerint a villany, a víz, a gáz és a távhő számlák után, csekkes befizetés esetében tilos külön díjat felszámítani.

<http://www.orientpress.hu/104769/RSS>

(orientpress.hu, 2012. szeptember 28., péntek)

Somogyban kommandózott a fogyasztóvédelem

A fogyasztóvédők Somogyban az idegenforgalmi főszezonban végzett ellenőrzések egynegyedében tapasztaltak jogsértést, 6 százalékkal nagyobb arányban, mint tavaly - közölte a Somogy Megyei Kormányhivatal Fogyasztóvédelmi Felügyelősége pénteken.

A kiadott közlemény szerint a felügyelőség ellenőrei 89 vendéglátóhelyen végeztek próbavásárlást, ezek során 12 esetben fordult elő a tényleges árat meghaladó elszámolás, összesen 852 forint értékben: 11 esetben hamis mérést állapítottak meg, egy esetben pedig nem kapták meg a visszajárót.

A dohánytermékek árusítását három, az alkoholt nyolc esetben ellenőrizték. Két-két esetben fordult elő, hogy dohánytermékkel, illetve alkoholtartalmú itallal szolgáltak ki - az ellenőrzésben részt vevő - fiatalokat.

A feltárt szabálytalanságok miatt 26 esetben indítottak közigazgatási hatósági eljárást.

http://www.napi.hu/magyar_vallalatok/somogyban_kommandozott_a_fogyasztovedelem.532619.html

(Napi.hu, 2012. szeptember 28., péntek)

Trükkös kereskedők, átvert vásárlók: akcióban a revizorok

Az idegenforgalmi főszezonban 104 ellenőrzést hajtott végre a megyei kormányhivatal fogyasztóvédelmi felügyelősége, 26 alkalommal közigazgatásig hatósági eljárást indítottak.

Kilencvenhét somogyi vendéglátóhelyet kerestek fel a szakemberek, s 89 esetben próbavásárlást végeztek. A 174 termékből 12-nél tártak fel hiányosságot: előfordult hamis mérés és számolás, máskor nem adtak nyugtát a revizoroknak. Többletszámolás - 852 forint értékben - tizenkétszer fordult elő. Az egyik üzletben a kimért rövid italért és az előrecsomagolt élelmiszerért 750 forintot kellett volna fizetni, ám a felügyelőktől 850 forintot kértek. Egy másik helyen az alkalmazott - az átadott kétezer forintból - 200 forintot nem adott vissza.

A dohány-, illetve az alkoholtértékesítés körülményeit is megvizsgálták. A tizenegy esetből négyszer szolgáltak ki fiatalokat. Ezen a téren 36 százalékos volt a kifogásolási arány. Mely a tavalyi 68 százalékhöz képest ugyan javulást mutat, de még mindig kiemelkedően magas.

<http://sonline.hu/cikk/463760>

(sonline.hu, 2012. szeptember 30., vasárnap)

Büntetik, büntetik, mégis virágzó üzlet: fogyasztói-csoport szervezés

A fogyasztók megtévesztése miatt a Gazdasági Versenyhivatal (GVH) együttesen mintegy 4,4 millió forinttal sújtott két fogyasztóicsoport-szervező céget, az Euromobilien Pénzügyi Szolgáltató Kft.-t, valamint az Orion Lux Tanácsadó Kft.-t (korábbi nevén IST 2011 Pénzügyi Szolgáltató Kft.).

A GVH tájékoztatása szerint a fogyasztói csoportok szervezésével és működtetésével 2009 óta foglalkozó Euromobilien Kft.-vel szemben azért indítottak vizsgálatot, mert a nyomtatott sajtóban 2010. június 1. és 2011. szeptember 6. között megjelent hirdetéseivel kapcsolatban feltételezhető volt, hogy a fogyasztók számára valótlan tájékoztatást nyújtottak az általuk kínált szolgáltatásról.

Az Orion Lux Tanácsadó Kft. 2010 decemberétől foglalkozik fogyasztói csoportok szervezésével. A GVH azért indított vizsgálatot a vállalkozással szemben, mert a 2011. március 7. és 2011. június 28. közötti hirdetéseiben a fogyasztók részére nem, vagy nem egyértelműen adott információt a fogyasztói csoportok lényeges tulajdonságairól. Az eljárásokban a versenyhivatal egyebek között azt vizsgálta, hogy az átlagosnál jóval kiszolgáltatottabb helyzetben lévő, jellemzően anyagilag megszorult, a hitelintézetek banki szolgáltatásaiból kirekesztett fogyasztók a hirdetések, tájékoztatások alapján tisztában lehettek-e a fogyasztói csoport konstrukció lényeges elemeivel.

A hirdetések vizsgálatát követően a GVH megállapította, hogy a fogyasztók számára a hirdetésekben nem derült ki, hogy a vállalkozások kizárólag fogyasztói csoportok szervezésével foglalkoznak. Nem derült ki az sem, hogy a vállalkozások a kínált konstrukcióban nem nyújtanak kölcsönt, holott a reklámokban használt fordulatokból a fogyasztó erre a következtetésre juthatott. A hirdetések nem szolgáltak egyértelmű információval a fogyasztói csoportok lényeges tulajdonságairól sem, köztük arról sem, hogy az adott szolgáltatás nyújtására belső hitelezéssel kerül sor, valamint, hogy a fogyasztói csoport tagjai nem pénzhez, hanem vásárlói joghoz jutnak.

A Gazdasági Versenyhivatal közölte, hogy mindkét vállalkozás esetében megtiltotta a vizsgált és kifogásolt tartalmú tájékoztatások további megjelentetését, valamint a jogsértés súlyára, a kifogásolt hirdetések megjelenésének intenzitására, a vállalkozások felróható magatartására tekintettel az Euromobilien Kft.-t 911 832 forint, az Orion Lux Kft.-t 3 427 400 forint bírság megfizetésére kötelezte.

<http://profitline.hu/hircentrum/hir/274485/Buntetik-buntetik-megis-viragzo-uzlet:-fogyasztoi-csoport-szervezes>

(profitline.hu, 2012. szeptember 30., vasárnap)

Csak a magyar piacon dúsítják tartósítószerrel az üdítőt

Egyedül Magyarországon tartalmaz színezéket és tartósítószerrel a Fanta - derült ki három ország szénsavas narancsitalának összehasonlításából. Ez az a látszatot kelti, mintha több gyümölcs lenne az italban, amiről szó sincs. Úgy tudjuk: sem a gyártó sem az unió nem tiltja, hogy a helyi ízlésnek - és pénztárcának - megfelelően ízesítsék a világmárkákat.

Hihetné az ember, hogy a Fanta mindenhol Fanta, a Coca-Cola mindenhol Coca-Cola. Valójában szó sincs erről, csak a nevükben azonosak a különböző országokban gyártott termékek, s legfeljebb az alapösszetevőikben. Legutóbb az Országos Fogyasztóvédelmi Egyesület (OFE) tesztelte a nyáron három országban - Magyarországon, Szlovéniában és Olaszországban - készült Fanta üdítőitalokat, s az eredményeket az általa működtetett Kosár Online-on hozta nyilvánosságra.

Kiderült: jelentős különbségek vannak a cukor-, az energia- és a gyümölcsstartalomban egyaránt. Az pedig, hogy színében is különböznek a termékek, szemmel látható.

A cukortartalom - így a kalória is - az olasz és a magyar Fantában a legmagasabb, narancsléből pedig az olaszban van a legtöbb (12 százalék). Bár a jelenlegi vizsgálat szerint Magyarországon ez az arány 8 százalék, egyes szakértők tudni vélik, hogy nemrég még csak 3 százalékot tett ki, éppen annyit, mint most a Szlovéniában gyártott termékekben. Persze még a 8 százalékkal is nagyon gyengék vagyunk, hiszen például Görögországban 20 százalék a Fanta gyümölcsstartalma, Angliában pedig 18 százalék.

"Az olasz Fantában nincs színezék, míg a miénkben van, méghozzá béta-karotin. Ami nem baj, csak a termék így olyan hatást kelt, mintha több gyümölcsöt tartalmazna. Ugyanakkor meglepő az is - olvasható a www.kosarmagazin.hu-n Dömölki Livia élelmiszer szakértő véleménye -, hogy a gyártó egy olyan igényes, válogatós piacon, mint amilyen a szlovén, beéri 3 százalékos narancslétartalommal." Illatra a magyar termék a legkellemesebb, az olasznak, fogalmazzunk úgy, hogy érdekes az illata, bár tegyük gyorsan hozzá, hogy nincs is annyira agyonaromásítva. A szlovén olyan kis semmi. Az olaszban egyébként más a sűrítőanyag, mint a magyarban - fűzte hozzá Dömölki Livia az OFE vizsgálatához.

Vajon miért különbözik az egyes termékek összetétele? A Fanta a The Coca-Cola Company terméke, a TCCC a világ legnagyobb alkoholmentes üdítőital- és szirupgyártója, illetve eladója. A cég mintegy 500 másik márká tulajdonosa, amiket a világ 200 országában forgalmaznak. Általában a TCCC csak az üdítőitaloknál használt szirup koncentrátumot gyártja maga - ennek összetétele szigorúan titkos -, amit a világ minden táján franchise rendszerben működő helyi palackozó cégek vásárolnak meg. A koncentrátumból ivóvíz és édesítőszerrel hozzáadásával készül az üdítőital, amelyet így a helyi ízvilághoz, illetve szokásokhoz igazítanak.

Az Európai Bizottság szlovákiai képviselője szerint Brüsszelen múlik, miként kezeli a fogyasztóvédők vizsgálatának megállapításait. Frédéric Vincent, az Európai Bizottság fogyasztóvédelmi szóvivője viszont így nyilatkozott: "Ugyanaz a márka, ugyanaz a termék, különböző lehet más-más tagállamokban. Az egységes belső piac nem jelenti azt, hogy az EU-ban mindenütt ugyanazt kapjuk." A gyártók variálnak a termékek összetételén, hogy jobban alkalmazkodjanak a helyi ízléshez, s ezt jogszabály sem tiltja (az EU sem írhat elő egységes receptet).

Ettől függetlenül a Szlovák Fogyasztók Szövetsége a vásárlók alaposabb tájékoztatását követeli, valamint azt, hogy ha a gyártók garantálják egy termék minőségét, akkor az minden országban jelentse ugyanazt a színvonalat. A Nemzeti Fogyasztóvédelmi Hatóság viszont nem tervez ilyen vizsgálatokat. "Amíg egy termék megfelel a hazai, illetve uniós jogszabályoknak, addig hatóságilag egy ilyen jellegű problémát nem lehet kezelni" - nyilatkozta Fülöp Zsuzsa szóvivő a híradónak. Pedig nálunk is vannak minőségi panaszok, főleg a kelet-európai piacra gyártott mosóporokra panaszok a vevők az egyik cég szerint. Szűrőpróbaszerű ellenőrzéseket több kereskedő is végez, de szerintük nemzetközi összehasonlító vizsgálatokat központilag kellene elvégezni, hogy a magyar fogyasztók is azt kapják, amit Ausztriában vagy Németországban.

<http://www.nepszava.hu/articles/article.php?id=588781>

(Nepszava.hu, 2012. október 1., hétfő)

Főszezon: kiemelt szerepet kapott Kassa

Ajándékokkal, kóstolókkal, a szállodáknál foglalási engedményekkel marasztalták a standoknál a vendégeket szeptember végén 29-30-án, a Budai Várban megrendezett Főszezon Turisztikai, gasztronómiai kiállítás és vásáron. ;

A díszvendég idén Miskolc és testvérvárosa Kassa volt. Több ezer négyzetméteren száznál több kiállító mutatta meg magát a Hunyadi, a Savoyai és a Halászó Fiú teraszon. A kiállításon a vidék kínálata uralkodott és most először mutatkoztak be külföldi szállás- és utazási ajánlatok.

Fogyasztóvédelem a turizmusért

A kiállításon külön standja volt a fogyasztóvédelemnek is. Kriesch Attila, az Európai Fogyasztói Központ Magyarország igazgatója szerint kiadványaikat sokan keresték, a fogyasztóvédelmi totót is többen kitöltötték, melynek eredményei szerint sokan nem ismerik az utazással kapcsolatos jogaikat. Az igazgató elmondta, az ő dolguk, hogy a határokon átnyúló fogyasztóvédelemről bővebb felvilágosítást adjanak.

A fogyasztóvédelem standja

Kassa kiemelt helyen szerepelt az idei Főszezonban

Mint Sonja Jelínkova, a Szlovák Idegenforgalmi Hivatal vezetője lapunk munkatársának elmondta, Kassa nemcsak itt, hanem a szlovákiai turisztikai marketingben is kiemelt helyen szerepel, hiszen Kassa lesz 2013-ban Európa kulturális fővárosa. A standon kiadványaikkal a Fehér éjszaka nemzetközi művészeti rendezvénysorozatra, és a Márai-útra fókuszáltak, testvérvárosukkal, Miskolccal együtt színes parádét mutattak be. A háromezer darab szlovákiai prospektusból alig maradt, az 500-600 Kassát bemutató anyagukból is szépen fogyott. Érdekessége a standnak, hogy kínai nyelvű prospektust is kínáltak.

Kassai kínálat

- Az utolsó két esztendőben 34 százalékkal nőtt a magyar vendégéjszakák száma Szlovákiában - tájékoztatta munkatársunkat Sonja Jelínkova, aki annak is örült, hogy a standot felkeresők felkészültek voltak, mindenki tudta, hogy Kassa lesz jövőre ;Európa kulturális fővárosa.

Újdonságok Tatán, a vizek városában

Kovács Zsófia, a Tata és Környéke Turisztikai Egyesület titkára szerint Tatán mindig történik valami. Mint mondta, az idén elsőként rendezték meg a Tatai Utcazene Fesztivált, valamint némi újítással megfűszerezve várta a látogatókat a Tatai Patara, török kori fesztiválsorozat. A 2011 óta működő egyesület idén júliustól-szeptember végéig elindította a városban garantált gyalogos, illetve kerékpáros városnéző túráit. Idén elindult garantált programjuk, a Borhajó a tatai Öreg-tavon címet viselő út, ahol a hajót működtető Duna Rendezvényszervező Kft.-vel, illetve neszmeilyi, tatai borászatokkal együttműködve kínáltak élményeket.

Programok az Öreg-tónál

Mi vár még a Tatára látogatókra? A szokásnak megfelelően az Öreg-tavi Nagyhalászat, október 20-21-22-én. Az idei évben az "utolsó nagy durranás" a sokak által kedvelt tatai Vadlúd sokadalom nevű fesztivál november 24-én, ahol az Öreg-tó egyedülálló élővilágának részeként számos vadlúd faj megfigyelhető.

Kedvezmények mindenütt

A Főszezonon, sok szálloda és fürdő kínált kedvezményeket. Többek között a tavaly júliusban Hajdúszoboszlón megnyílt Hotel Atlantis, melynek igazgatónöje tájékoztatta lapunk munkatársát az elmúlt egy év eredményeiről és a foglalásokról. Varga Zsuzsanna elmondta, hogy most, a kiállításon sokan kihasználták, hogy 15 százalékos kedvezménnyel foglalhatnak szobát.

Hotel Atlantis

Szállodájukban az első év jól sikerült, átlagosan a szobák 50-55 százaléka foglalt volt, és keresettek voltak a hosszú hétvégék, amikor az időseknek és a gyerekeknek külön családi programokat szerveztek. Sikeresek voltak azok az újítások is, amellyel arra törekedtek, hogy olyan szolgáltatásokat is bevezessenek, amelyek más szállókban még nincsenek, vagy csak kevésben találhatóak. Ilyen volt például a Parafango-kezelés, vagy a tibeti hangtál-masszázs.

Bódi Ágnes a szerző cikkei

http://www.turizmusonline.hu/cikk/foszezon_kiemelt_szerepet_kapott_kassa

(turizmusonline.hu, 2012. október 1., hétfő)

Kedvelik a csekkdíjat a telekomcégek

Csekkdíjat vezet be november közepétől a vezetékes szolgáltatásokat kínáló UPC Magyarország. A sárga csekkes számlabefizetés díja várhatóan 142 forint lesz darabonként. „A jövőben a készpénzkímélő elektronikus befizetéseket részesítjük előnyben. Ezeket természetesen semmilyen külön díj nem terheli, és többféle alternatív lehetőség is van arra, hogy ne készpénzzel fizessék a számláikat az előfizetők” - mondta a Híradónak Szűcs László, a UPC Magyarország vállalati kommunikációs igazgatója. Megtudtuk: a cégnek 700 millió forintjába kerül évente, hogy ügyfelek zöme csekken fizet a szolgáltatásokért, ezért döntöttek most úgy, hogy a nem elektronikus befizetések után különdíjat számolnak fel.

Viszont a fogyasztóvédők szerint a pluszdíj bevezetése nem tisztességes, elvégre a díj összege be van építve a díjcsomagok árába, így közérdekű pert terveznek. Jelenleg a Magyar Telekom, a Teletkom és az Invitel ügyfeleinek szintén csekkdíjat kell fizetniük, s számos pénzintézet szintén pluszösszeget számít fel annak, aki csekken törleszti hitelét.

A média és hírközlési biztos ezzel kapcsolatban azt mondta a Híradónak, ha valaki panaszt tesz a pluszdíj miatt, akkor vizsgálatot indít. „Nyilvánvalóan azt kell vizsgálni, hogy a bevezetés min alapul, milyen tájékoztatást kaptak erről az előfizetők és milyen következményekkel jár az előfizetők részére” - fejtette ki Bodonovich Jenő.

Nyáron módosították a fogyasztóvédelmi törvényt, ami szerint a villany-, a víz-, a gáz- és a távhőszámlák után, csekkes befizetés esetében tilos külön díjat felszámítani.

(Népszava, 2012. október 2., kedd, 11. oldal)

Perre mennek a csekkdíj ellen a fogyasztóvédők

Kedvezményekkel is lehetne népszerűsíteni az elektronikus fizetést, nemcsak pluszpénzzel

Október közepén a Fővárosi Törvényszéken folytatódik a csekkdíj körülhuzavona, miután a Fogyasztóvédelmi Egyesületek Országos Szövetsége (FEOSZ) pert indított a Magyar Telekom ellen. A fogyasztóvédők közölték: a bírósági fejlemények függvényében döntenek arról, hogy a UPC-t is beperelik-e. A szolgáltatók egy része környezetvédelmi szempontokra hivatkozva fizeteti meg ügyfeleivel a csekkes befizetések költségeit.

Legutóbb a UPC Magyarország döntött úgy, hogy azoknál a fogyasztóknál, akik nem elektronikus úton fizetik számláikat, pluszdíjat számolnak fel a csekkes befizetések után - november 11-től minden egyes sárga csekkért 127 forintot kell fizetniük az ügyfeleknek. Korábban szó volt róla, hogy a telekommunikációs - mint közszolgáltatást nyújtó - cégek nem terhelhetik rá az emberekre a hagyományos csekkes fizetés költségeit. Ám a fogyasztóvédelmi törvény úgy rendelkezik, hogy csak azok tekinthetők közszolgálati cégeknek, akiket kijelöltek a közszolgálati feladatok ellátására, vagyis akik szerződést kötöttek az állammal. Így a telekommunikációs cégekre nem vonatkozik a korlátozás, ugyanis nekik nincs ilyen szerződésük. Ezért írta azt augusztusban a Nemzeti Fogyasztóvédelmi Hatóság, hogy a „díjfelszámítási tilalom nem vonatkozik egyetlen telefon-, televízió- vagy internetszolgáltatást nyújtó vállalkozásra sem”.

Ezt az érvelést azonban nem fogadja el a FEOSZ, és kétségeivel a Fővárosi Törvényszékhez fordult, mondván, a távközlési cégek tisztességtelenül jártak el. „Ha valóban úgy van, hogy csupán át akarják szoktatni az ügyfeleket az olcsóbb és környezetkímélőbb fizetési módokra, nem világos, miért nem inkább kedvezményekkel teszik ezt” - hívta fel a figyelmet érdeklődésünkre Kispál Edit, a FEOSZ szóvivője. Hozzátette: mivel a fogyasztók megkérdezése és beleegyezése nélkül, egyoldalúan módosították a szerződési feltételeket, nem tudják elfogadni a csekkdíjat. „A Magyar Telekom például azzal indokolta a különdíj bevezetését, hogy az elektronikus úton történő fizetés környezetkímélőbb megoldás, de ha az üzletekben készpénzzel rendez valaki a számláit, akkor is plusz költséget számolnak fel. Egyszerűen csak drágább a készpénzes fizetés” - jegyezte meg a

szóvivő, aki végezetül elmondta, a Magyar Telekom ellen indított közérdekű per eredményei függvényében döntenek majd arról, hogy a UPC-t is beperelik-e.

Lapunk megkérdezte a UPC Magyarországot is az ügyben, és Szűcs László sajtóreferenstől azt a tájékoztatást kaptuk, hogy a fogyasztóvédők egyelőre még nem keresték meg őket a csekkdíjjal kapcsolatban. Elmondta továbbá, hogy évente nem kevesebb mint 700 milliós költség a társaságnak, hogy az ügyfelek zöme csekken fizeti be a tartozásait, ezért van szükség a csekkdíjra, ugyanakkor a jövőben már a készpénzkiadó automatáknál vagy egyszerűen csak a mobiltelefonjuk segítségével is kifizethetik az igénybe vett szolgáltatások díját az ügyfelek. A Magyar Telekom kommunikációs igazgatósága pedig levélben közölte lapunkkal, hogy minden esetben a tranzakciós díjra vonatkozó szabályok szerint járnak el, illetve hogy a versenytársak egy része által már régóta alkalmazott változtatásról minden ügyfelüket előzetesen értesítették - a cég egyébként 147 forintot számít fel a csekkek, valamint a T-Pont és T-Partner üzletekben történő befizetések után.

Tudni kell: a banki átutalásoknál a tranzakció költségeit az ügyfél fizeti meg, amíg a sárga csekkek után a szolgáltatók fizetnek a postának.

(Népszava, 2012. október 3., szerda, 11. oldal)

Átadták az első Fogyasztóbarát tanúsítványokat

Átadták az első három Fogyasztóbarát Tanúsítványt kedden a Nemzeti Fogyasztóvédelmi Hatóság (NFH) székházában.

Az NFH tájékoztatása szerint közel ötven pályázó közül választották ki a három tanúsított vállalkozást.

Az Eger-Park Hotel Kft. a "fogyasztóbarát ügyfélszolgálat" kategóriában panaszkezelési rendszerével, alternatív vitarendezési módszereivel és ügyfél-elégedettségi eredményeivel érdemelte ki az elismerést.

A büféket és főzőkonyhákat üzemeltető dunaújvárosi PINXIT 2003 Kft. előnyben részesített magyar termékekkel és termelőktől beszerzett alapanyagokkal segíti a magyar munkahelyek megtartását, törekvéseiket és eredményeiket a "hazai elkötelezettségű vállalkozás" kategóriában benyújtott pályázatukban fogalmazták meg.

A bajai Béles Vendéglátó és Kereskedelmi Kft. által működtetett Vadvirág Kávézó és Fagyizó szintén a hazai elkötelezettség mentén fogalmazta meg pályázatát, kínálatuk 100 százalékban saját gyártás, alapanyagaikat pedig hazai vállalkozásoktól szerzik be.

Az NFH közleménye szerint a keddi átadást már októberben újabbak követik. A Nemzeti Fogyasztóvédelmi Hatóság 2012 márciusában hirdette meg Európában egyedülálló kezdeményezésként a Fogyasztóbarát Tanúsítványok elnyerésére irányuló pályázatát azzal a céllal, hogy a vállalkozások közül kiemelje, és a fogyasztók figyelmébe ajánlja a jogkövető magatartáson túli eszközökkel a fogyasztók bizalmát és elégedettségét növelő és fenntartó cégeket.

<http://tozsdeforum.hu/gazdasag/atadtak-az-első-fogyasztóbarát-tanúsítványokat/>

(Tőzsdefórum, 2012. október 2., kedd)

Pénzfelvétel és kártyahasználat

Fejér, Budapest (kl) Vállalta a Magyar Posta a fogyasztók részletesebb tájékoztatását a bankkártya-használat költségeiről, így a Gazdasági Versenyhivatal (GVH) megszüntette az ügyben indított eljárását - tájékoztatott a GVH. A vizsgálat során megállapították, hogy a posta csak szóban tájékoztatott a bankkártya-használattal kapcsolatos tudnivalókról, ez azonban a díjak mértékére nem terjedt ki. A kötelezettségek teljesítését a GVH majd utóvizsgálatban ellenőrzi.

(Dunaújvárosi Hírlap, Fejér Megyei Hírlap, 2012. szeptember 24., hétfő, 6. oldal)

Búcsú a varázsigéktől

Megtizedelt marketinges fordulatok

A nagy élelmiszergyártók többsége már megvált azokról az egészségesre utaló kifejezésektől, amelyeket decembertől már egyébként sem használhat. A kisebb cégek azonban továbbra sem zavartatják magukat.

A margarin jót tesz a szívnek, a csokoládében sok kalcium van, a gabonapehely vitaminokban gazdag - a csomagolások alapján a kisboltok néha jól felszerelt patika benyomását keltik. A tévéreklámokat és a címkéket látva pedig akár azt is hihetnénk, hogy az ételek jó része nem más, mint ízletes gyógyhatású készítmény. Persze kevesen fordítanak figyelmet az apró betűs részekre, amelyek alapján az összkép gyakran nagyon is negatív.

Ezt elégelte meg az Európai Unió, és az év végétől szigorú szabályozással gátat vet a túlkapásoknak. Az EU tagállamaiban eddig összesen 44 ezer szlogent találtak ki arra, hogy az élelmiszerek pozitív egészségügyi hatásait reklámozzák, az Európai Bizottság döntése szerint azonban ezekből december 14-től mindössze 222-t lehet használni. Emiatt többek közt az „immunerősítő” és a „szervezet védekező mechanizmusát segítő” kifejezések is eltűnnek a marketinges jelszavak közül.

Időben átálltak

Az olyan nagy gyártók, mint a tavaly globálisan 19,3 milliárd eurós árbevételt elérő Danone, már meg is váltak a bejáratott frázisoktól. Korábban ehhez nem volt elég, hogy a francia cég magyar - tavaly 28,9 milliárd forintos árbevételű - leányvállalatát több ízben bírságolták meg alaptalan állításokért, ma már azonban jobbra csak az emésztés megkönnyítését ígéri. A bő két hónap múlva életbe lépő szabályozás megerősíti az olyan összetevők hirdetésének tilalmát is, amelyek gyógyító ereje nem bizonyított. Így például az állítólagos fogyasztó hatásáról elhíresült, egy időben a Norbi Update-termékeken is hirdetett L-karnitin is végleg eltűnhet a reklámokból.

„Fontos lépés az is, hogy már a tápanyagok ajánlott napi bevitelét is fel kell majd tüntetni a csomagoláson” - jegyzi meg Dömölki Livia, az Országos Fogyasztóvédelmi Egyesület (OFE) élelmiszer-szakértője, aki részt vett a rendelet kidolgozásában. Nagy mennyiségben ugyanis még az amúgy hasznos tápanyagok is károsak lehetnek. A nehezen ürülő A-vitamin például, ha felhalmozódik, cserzett bőrt okoz.

A cukorkák közt is akadnak olyanok, amelyekből napi 2-3 szemnél nem szabadna többet enni. Magyarországon nem jellemző, de tőlünk nyugatra néhány üzletlánc emiatt az elvártnál is komolyabb óvintézkedéseket vezetett be. Angliában például az Aldi üzletlánc saját márkás termékeinél piros jelzést rak azokra az árukra, amelyekből csak kevés, és zöldet azokra, amelyekből napi szinten akár nagy mennyiséget is lehet fogyasztani. Bár a vásárlók körében ez népszerű lépésnek bizonyult, sok élelmiszer-feldolgozó ellenzi, hogy ez a gyakorlat általánossá váljon. Ám könnyen lehet, hogy a pozitív visszajelzések miatt egyre több üzletlánc nyúl hasonló eszközökhöz.

Disznósírba vitamint

A további szigorításokra az OFE szakértője szerint mindenképp szükség van. Azokba az élelmiszerekbe ugyanis, amelyeknek magas a cukor- és a zsírtartalma, veszélyes vitamint tenni, mert azt a hamis képzetet keltik, hogy jótékonyan hatnak az egészségre. „Pedig hiába raknánk a disznósírba D-vitamint, attól még ugyanolyan egészségtelen maradna” - hoz egy extrém példát Dömölki Lívia.

Az ehhez hasonló gyakorlat ellen már több fogyasztóvédelmi szervezet, így a német Foodwatch is felemelte a szavát. Arra hívták fel például a figyelmet, hogy a - tavaly 7,2 milliárd eurós forgalmat abszolváló - Ferrero könnyűnek tartott, „sok tejből és mézből készült” Kinder tejszelete valójában több kalóriát tartalmaz, mint egy csokis tejszintorta-szelet. De a 30-37 százalékos cukortartalmuk miatt a tavaly 100 milliárd eurós árbevételű Nestlé gabonapelyhei sem biztos, hogy a legjobb választásnak számítanak, ha a gyerekek reggeli étkeztetéséről van szó.

Bár a gyártó németországi igazgatója szerint ezek nem minősülnek édességnek. Sőt, mivel tejjel és gyümölcsökkel lehet fogyasztani, teljes értékű tápláléknak számítanak. A Foodwatch állásfoglalása szerint azonban ez olyan, mintha egészségesnek tartanánk egy koktélt, csak mert narancslé is akad benne.

Kritikus hangok

Ha ennek a gyakorlatnak nem is, de például a burkolt üzeneteknek már év végén megálljt parancsol az új rendelet. Korábban például müzliknél a címkéken szívformába rendeződő kalászok sugallták, hogy a zacskóban lévő növényi magvak jót tesznek a keringésnek és az érrendszernek. Ha nem tudják vizsgálatokkal igazolni, akkor év végéig ezeket a csomagolásokat is le kell cserélni.

Mivel a rendeletet májusban hozták meg, minden érintett cégnek fél év átmeneti időszaka van arra, hogy áthangolja marketingjét. Néhányan, például Cynthia Rousselot, az Európai Étrendkiegészítő-gyártók Szövetségének titkára pont emiatt támadja a rendeletet. Szerinte a csomagolások lecserélése túlzottan nagy terhet ró a szektor kis- és középvállalkozásaira, ezért a türelmi időszakot legalább még egy évvel meg kellett volna nyújtani.

Nem ő az egyetlen, aki kritikus hangot üt meg a szabályozás kapcsán. A májusi döntés előtt az Alliance for Natural Health International (Nemzetközi Szövetség a Természetes Egészségért) is tiltakozó kampányt szervezett a rendelet elfogadása ellen. Szerintük a szabályozás a nagy élelmiszer-ipari vállalatoknak kedvez, mivel csak nekik van pénzük, hogy az áruik pozitív egészségügyi hatásait embereken végzett kísérletekkel bizonyítsák. A szervezet szerint az EU döntése miatt a kisebb cégek egyre kevésbé keresik majd a lehetőséget, hogy a termékeiket egészségesebbé tegyék, sok helyen pedig az innováció is leáll. A teljes képhez azonban hozzátartozik, hogy a szövetségnek nemcsak tudósok, hanem természetes gyógyhatású készítményeket gyártó vállalatok is a tagjai, amelyeknek komoly anyagi hasznot jelentett volna, ha sikerül megtorpedózni a szabályozást.

DEVECSAI JÁNOS

(Figyelő, 2012. október 4., 52-53. oldal)

Áttörésre várva

Ugyan a nagy gyártók már változtattak a gyakorlatukon, Magyarországon még nem lehet adatokkal alátámasztani a szabálysértések számának visszaesését. A Gazdasági Versenyhivatal (GVH) szerint a tisztánlátást nehezíti, hogy sok esetben átalakuló cégek állnak a kihágások mögött, és ez megakadályozza, hogy a számukról megbízható becslések készüljenek. A gyakorlat ráadásul

azt mutatja, hogy a kisebb társaságokat a bírságok nem riasztják el a marketinges túlkapásoktól. A büntetés kiszabásánál az előző évben elért nettó árbevétel maximum 10 százalékából indulhat ki a hivatal. Az egy-két éve működő vállalkozásoknak azonban nincs olyan forgalmuk, amely alapja lehet egy elrettentő mértékű bírságnak. A rendelet életbelépése után azonban már nem csak a GVH járhat el ezekben az ügyekben. A Nemzeti Fogyasztóvédelmi Hatóság is új jogosítványokat kap, ennek köszönhetően a decemberi határidő után vizsgálhatja, betartják-e a cégek a rendeletet. Annak is utánanézhethet, hogy a boltok polcaira kerülő élelmiszerek a feltüntetett gyógyhatású anyagokat valóban a jelölt arányban tartalmazzák-e. Szükség esetén bírságot is kiszabhat.

(Figyelő, 2012. október 4., 53. oldal)

Megbírságot csodatea

A félrevezető marketingkampányok a súlyos betegeket tévesztik meg a legkönnyebben. Ők az átlagnál nyitottabbak az alternatív gyógymódokra, sokszor a rendkívül túlzó ígéretek is hajlamosak elhinni. Jó példa erre a CoD tea, amely a tavalyi tiltásig nem kevesebbet állított magáról, mint hogy minden rákbetegségnél képes segíteni a gyógyulást. Mivel a gyártó mögött több mint másfél évtizedes múlt állt, és országos terjesztőhálózat alakult ki körülötte, a vásárlók okkal hitték, hogy az állítások akár igazak is lehetnek. A csodatea azonban úgy futott be óriási sikert, hogy nem tesztelték a hazai klinikák a dél-amerikai őserdőköl eredeztetett összetevőit, sem a tea hatását. A Gazdasági Versenyhivatal végül tavaly csapott le: a 36 millió forintos bírság mellett megtiltották, hogy a teakészítményt a rák ellenszerének tüntessék fel.

(Figyelő, 2012. október 4., 53. oldal)

Üdülési jogtalanságok

Bírság egy time share cégnek

Számos törvénytelen ség érhető tetten az üdülőhasználati jogot áruló cégek működésében.

Elrettentő üzenetet címzett a time share, vagyis időben osztott üdülési joggal foglalkozó cégeknek a minap a Gazdasági Versenyhivatal (GVH), amikor a piac egyik legismertebb szereplőjét, a Holiday Club Hungary (HCH) Üdülésszervező Kft.-t eltiltotta a törvénytelen kereskedési gyakorlattól, és borsos, 40 millió forintos bírsággal sújtotta. Tette ezt azért, mert a társaság valótlan információkkal látta el ügyfeleit a különféle árkedvezményekről, túlságosan gyors, az alapos mérlegelést kizáró döntésre készítette őket, továbbá számtalanszor nem teljesítette azt a vállalását, hogy értékesíti kuncsaftjai megunt üdülési jogait. A megbüntetett cég négy szállodában hirdet üdülési lehetőséget: egy osztrák kreischbergiben, egy horvát Brac-szigetiben, valamint a balatonfüredi Holiday Club Füredben és a Holiday Club Hévízben.

Az osztott üdülőhasználati jogot vásárló hosszú időre előre lehetőséget szerez arra, hogy évente, adott időpontban, egy bizonyos üdülőhelyen eltöltsön egy-két hetet. Az erre specializálódott cégek azt is biztosítani szokták, hogy az ügyfél cserélgethesse a helyszínt, azaz - esetleg felár befizetése fejében - egy-egy évben külföldi nyaralásra váltsa az itthon lekötött szálláshelyet. Ha valakinek megváltozik az anyagi helyzete, eladhatja az üdülési jogot, vagy akár drágábbra is cserélheti. A világszerte ismert - az EU-ban külön szabályozott - konstrukció azonban meglehetősen rosszul debütált Magyarországon a kilencvenes években: az ügyfeleket sokszor azzal az üres ígérettel szédítették el, hogy ingyenüdülést kapnak, ha meghallgatnak egy prezentációt, s csak akkor jöttek

rá, hogy fizetniük kell, amikor már a kezükben volt az ingyenesnek mondott, valójában fizetős utalvány. Ezt a felültetést a HCH - igaz, sokadmagával - még az elmúlt évtizedben is folytatta, ezért kapott 2008-ban kétmillió forintos bírságot.

A mostani kihágások nem voltak ilyen szemérmetlenek, s a társaság nem is ismeri el őket, a Fővárosi Törvényszékhez fellebbezett az elmarasztalás ellen. Ám a HVG-nek nyilatkozni nem akaró cég idén nyáron, még az eljárás alatt Markgold Kft.-re változtatta bejártatott, máig használt nevét, ami az ügyfelekben bizonytalanságot kelthet. Mint ahogyan az is, hogy a magyar magánszemélyek által navigált cég, szintén a nyáron, svájciából ciprusi tulajdonúvá lett.

A HCH törvénytelennek tartott értékesítési processzusa - a GVH által vizsgált 2009-es és 2010-es évben - az volt, hogy a bemutatókra ellátogató fogyasztóknak szóban azt hangsúlyozták, árkedvezményt kapnak, ha a szerződést - amit sokszor végig sem olvastak - azonnal megkötik. A versenyhatósági eljárás során viszont az derült ki, hogy az üdülőhasználati jogok soha nem a meghirdetett listaárakon, hanem olcsóbban keltek el, így az azokhoz mért kedvezmények fiktívek. Az ügyfelek sebtében meghozott döntését nagyban befolyásolta a HCH ígérete, hogy szükség esetén fél év alatt eladja az üdülési jogukat, ám erre írásban garanciát nem vállalt. Amikor az ügyfelek ezt kérték, a cég sokszor ügyesen rávette őket, hogy vásároljanak egy új, értékesebb jogot (vagy cseréljék el ilyenre a régit), és akkor könnyebben megszabadulhatnak majd tőle. Így azok a fogyasztók, akiknek valójában pénzre lett volna szükségük, még többet költöttek, s végül a HCH nem adta el a jogaikat.

Hogy a HCH esete nem egyedülálló, mutatják a Budapesti Kereskedelmi és Iparkamara mellett működő békéltető testület ügyei is. E testület előtt kötött egyezséget például a Dinasztia Spa Kft. és egy házaspár a közöttük lévő szerződés betartásáról, mert az ügyfelek a megállapodásban szereplőnél kedvezőtlenebb apartmant kaptak, ráadásul drágábban, mintha véletlenszerűen vetődtek volna az adott szállodába. Egy másik esetben a testület ajánlást tett a Relaxing Center Kft. számára, hogy hozza helyre egy házaspár elrontott ügyét. A pár horvátországi üdülési jogát szerette volna eladni vagy olcsóbbra cserélni, amit a cég egyik üzletkötője úgy „oldott meg”, hogy az emiatt hitelfelvételre kényszerült ügyfelekkel megvásároltatott egy soproni üdülési jogot, miközben a drágább külföldit nem adta el. „Tipikus, hogy a time share jogokat áruló cégek kiegészítő megállapodásokat is kötnek ügyfeleikkel, például arról, hogy klubtagokká válnak, és a klub által kínált szolgáltatásokért éves díjat fizetnek. Azt viszont már nem közlik velük, hogy ha valaki eláll az alapszerződéstől, akkor a kiegészítőktől is joga van elállni” - mondott példát további visszaélésekre Baranovszky György, a békéltető testület elnöke.

Némi tisztulást hozhat a piacon az üdülési jogokról szóló, tavaly szeptember óta hatályos kormányrendelet. E szerint az értékesítők kötelesek írásban tájékoztatni ügyfeleiket ajánlatuk minden részletéről, és ezt a prezentációk teljes időtartama alatt hozzáférhetővé kell tenniük. Az írásos anyagban a szerződéskötést követő 14 napon belüli, indoklás nélküli elállás jogát is fel kell tüntetniük, ellenkező esetben e jog egy évvel meghosszabbodik. Amíg az elállási lehetőség nyitott, az értékesítő cég semmilyen jogcímen nem fogadhat el pénzt ügyfelétől, s ha ezt mégis megtenné, e summa késedelmi kamatostul visszajár. Bizonyára a keményebb jogszabály - no és a GVH szorongatása - sarkallta a HCH-t arra, hogy tavaly megalkossa saját etikai kódexét. Ebben többek között az áll: „az ügyfélnek az üdülési termékről teljes és érthető tájékoztatást kell adni, minden félrevezetés nélkül”.

GYENIS ÁGNES

(HVG, 2012. október 6., szombat, 73-74. oldal)

Világmarkák: eltérő minőség keleten és nyugaton

Sokszor még drágább is a rosszabb alapanyagokból készült termék ~ Több a narancslé az olasz Fantóban, mint a hazaiában

Vizsgálatok szerint az EU nyugati tagállamaiban árusítottakénál gyengébb minőségű, olcsóbb alapanyagokból készült termékeket forgalmaznak a legnagyobb világcégek a keleti országokban, így hazánkban is. Több termék ráadásul még drágább is, mint jobb minőségű nyugati társai. A jelenlegi szabályozás szerint leginkább csak olyan minőségre utaló paraméter kérhető számon, amelyet a gyártó vállal, és a kereskedelmi kommunikációjában megjelenít.

Óriási felháborodást váltott ki a közelmúltban, hogy az Országos Fogyasztóvédelmi Egyesület több európai országban, Olaszországban, Szlovéniában és Magyarországon vásárolt minták segítségével tesztelte a Fanta üdítőitalt, a vizsgálat pedig kimutatta: jelentősek az országokénti eltérések a termék minőségét illetően.

Tartósítószer a három közül például csak a magyar piacon kapható termék tartalmaz, és bár az olasz és a magyar vásárlók által elérhető üdítő cukortartalma megegyezik, az ízhatáson változtat az a tény, hogy a narancslétartalom az olasz változatban 12 százalék, míg a hazainál csak 8 százalékot tesz ki.

A Szlovák Fogyasztók Szövetsége is folytatott hasonló vizsgálatot, és ugyancsak arra a következtetésre jutott, hogy az EU nyugati tagállamaiban árusítottakénál gyengébb minőségű, olcsóbb alapanyagokból készült termékeket forgalmaznak a legnagyobb világcégek a keleti országokban. A fogyasztóvédők ugyanazokat a márkás termékeket vizsgálták Ausztriában, Németországban, Csehországban, Szlovákiában, Bulgáriában, Romániában és Magyarországon. Olyan ismert termékeket hasonlítottak össze, mint a CocaCola, a Milka csokoládé, a Kotányi fekete bors és paprika, a Nescafé Gold instant kávé, a Jacobs Krönung és a Tchibo Espresso kávék. A fogyasztóvédő szervezet állítása szerint a vizsgált termékek közül egyedül a Milka csokoládé mutatott azonos minőséget az összes országban, a legnagyobb minőségbeli különbséget a Kotányi borsnál tapasztalták. A fűszernél ez azért is érdekes, mert a cég minden termékét ugyanabban a gyárban készíti. A konkrét különbséget az jelentette, hogy annak a borsnak, amit Magyarországon, Szlovákiában vagy Ausztriában vásároltak, magasabb volt a nedvességtartalma az előírtnál, Bulgáriában pedig túl sok sérült, töredezett mag volt a tasakban. Jelentős különbségeket mutattak ki a paprikaporoknál is: Ausztriában sokkal jobb minőségű termék került a polcokra, mint például Bulgáriában.

Budapest Főváros Kormányhivatala Fogyasztóvédelmi Felügyelősége a multinacionális cégek által előállított, hazánkban és az unió más tagállamaiban is forgalmazott termékek minőségének eltérését huszonnégy mintán keresztül vizsgálta tavaly nyáron. A minták között volt bébiétel, gyümölcslé és nektár, valamint háztartás-vegyipari termékek - öblítő, mosószer és tisztítószer -, de az összehasonlításban szerepelt még nadrágpelenka is.

- A mintának választott termékeken elvégzett összehasonlítás során mind az érzékszervi minősítések, mind a kémiai vizsgálatok a Magyarországon kapható termékekre nézve gyengébb minőségi jellemzőket tártak fel - közölték a kormányhivatalnál. Az Ausztriában vásárolt bébiételek jobb tulajdonságokat mutattak a nálunk kaphatóknál, de ugyanez volt a helyzet a hazai gyümölcslé és nektár tekintetében is. - A külföldiénél savanykásabb és keserűbb íz volt érzékelhető, ennek oka lehet az eltérő helyről származó, esetleg eltérő minőségű alapanyagok felhasználása - fogalmaztak a kormányhivatalnál. Tájékoztatásuk szerint az öblítők érzékszervi különbözősége az illatban mutatkozott meg: a hazai termék gyengébb volt az osztrák gyártású termék igen intenzív, kellemes virágillatánál, de hasonló volt a helyzet a hazai folyékony mosószerrel is.

Az eladási árak összehasonlítása a különböző termékcsoporthoz különböző eredményeket hozott: a gyermek-nadrágpelenkák és a gyümölcslé, illetve gyümölcsnektár Ausztriában, a kávé és a tisztítószer pedig hazánkban volt drágább, de a bébiételért is itthon kellett többet fizetni. Felvetésünkre, hogy el kell fogadni ezt a helyzetet, vagy lehet panasszal élni a gyártóknál, azt a választ kaptuk: az áru minősége alapvetően piaci kategória, de azon termékeknél, amelyekre vonatkozóan van minőségi előírás - például a Magyar élelmiszerkönyv -, számon kérhető az előírt

minőségi paraméterek eltérése. A jelenlegi szabályozás szerint azonban leginkább csak olyan minőségre utaló paraméter kérhető számon, amelyet a gyártó vállal, és a kereskedelmi kommunikációjában megjelenít. Arról, hogy a gyártók részéről milyen megfontolás állhat e jelenség mögött, a kormányhivatal inkább nem kívánt feltevésekbe bocsátkozni.

(Magyar Nemzet, 2012. október 4., csütörtök, 5. oldal)

Idejétmúlt az olajhoz kötni a gáz árát

A gázpiacon az olajárhoz kötött indexálás idejétmúlt modell, ráadásul nem feltétlenül kell hosszú távú szállítási megállapodásokat kötni – véli Varró László, a Nemzetközi Energiaügynökség igazgatója.

Az Európába irányuló orosz gázexport túlnyomó részét cégek vásárolják meg, a GdF Suez, az E.On és az olasz ENI tartozik a legnagyobb vásárlók közé, lefedve az orosz export jelentős hányadát – mondta a Napi Gazdaságnak Varró László, a Nemzetközi Energiaügynökség (IEA) igazgatója. Ezek mind tőzsdén jegyzett cégek, tulajdonosi szerkezetükben az állami jelenlét változó, az E.Onban például a német kormánynak nincs üzletrésze, a GdF-ben a francia kormánynak van, közös ismervük azonban, hogy piaci körülmények között működnek. Vannak hatékonyan és jól működő, teljesen állami kézben lévő vállalatok is, mint például a norvég Statoil vagy a holland Gasunie, ahol egy igazgatósági tagnak historikusan 86 százalék az esélye a pozícióban maradásra egy esetleges kormányváltáskor, a kormány energiapolitikai céljait pedig a jogszabály módosításaival éri el.

Összességében jól és rosszul működő állami vállalatokra is akad példa, ezek – csupán a tulajdonosi szerkezet miatt – nem működnek rosszabbul, mint a magántulajdonúak – tette hozzá Varró. Az állami érdekeltségbe tartozó energiacégek megfelelő működéséhez ugyanakkor szigorú feladatmegosztásra van szükség a vállalat értékmaximalizáló, piaci, üzleti alapú tevékenysége, illetve a kormányok energiapolitikai céljait elősegítő szabályozási eszközök alkalmazása között.

Az E.On magántulajdonú vállalatként stratégiai kérdésekben rendszeresen kommunikál a német kormánnyal, illetve gyakorlatilag bármely európai kormányfő oroszországi találkozásán szóba kerül a földgáz, hiszen Európa legnagyobb szállítója Oroszország, míg az oroszok legfontosabb piaca a kontinens. Az utóbbi állapot – az importot, illetve az exportpiacokat érintő diverzifikációs törekvések ellenére – még évtizedekig nem változik, ami Varró szerint értelemszerűen stratégiai kapcsolatrendszer alapoz meg, így teljesen normális, hogy kormányközi szinten is téma a gázbeszerzések kérdése.

Érdemes lehet rövidebb időre szerződni

Az összes vállalat a hosszú távú szerződések restrukturálására törekszik, ennek érdekében állandó tárgyalásokat folytatnak az orosz féllel, az ármeghatározást minél közelebb hoznák a hatékonyabban működő és likvidebb európai gázpiachoz. Szerződés módosításokra az elmúlt években is volt példa, sajtóhírek szerint jó néhány importőr elérte, hogy a piaci ár valamilyen mértékben szerepet kapjon a díjtételek meghatározásában. Varró szerint a magyar szerződésre is jellemző olajindexálás idejétmúlt modell, a gázpiac egyre jobb alternatívát jelent ezzel szemben, és az sem várható, hogy a közeljövőben olyan ármozgások alakulnak ki, amelyek jelentős hátrányt jelenthetnek a hosszú távú megállapodásokkal szemben.

A gázpiacot meghatározó fundamentumok mára jelentősen eltérnek az olajpiacétól, a két területnek már gyakorlatilag nincs köze egymáshoz. A gáz a fűtés és az áramtermelés alapja Európában, míg az olajra a közlekedési felhasználás a jellemző, a két energiahordozó közötti kapcsolat minimális. Az olaj globális piacán a keresletet Ázsia határozza meg, a gáz lokális, európai piacán pedig az eurózónabeli válság miatt a keresleti fundamentumok az olajpiacéhoz képest kevésbé optimista irányba mutatnak.

Az E.Onnak megtiltani nem lehet

A magyar hosszú távú gázszerződés 2005-ben került az E.Onhoz, amikor a német cég többségi részesedést vásárolt a Mol gázüzletágában, a tranzakció két magánvállalat közötti ügylet volt, ami a magyar és az uniós versenyhivatal engedélyével valósulhatott meg. Az európai gázpiac liberalizációja révén ugyanakkor "senki sem tilthatja meg" az E.Onnak, hogy bármikor gázt hozzon Magyarországra (akár a most meglévő gázüzletág eladása után is). Bár a magyar szerződés az E.On Földgáz Trade kezelésében van, a Magyar Energia Hivatalnak jogi felhatalmazása van arra, hogy bármely engedélyes cég irataiba betekintsen. Elméletileg lehetséges ugyan, hogy egy cég nem működik együtt a szabályozó hatósággal, a tapasztalatok szerint azonban ilyen esetekben az állam javára döntenek a bíróságok – vagyis az államnak van lehetősége a dokumentum megismerésére.

A gáztározás egy része szintén állami árszabályozás hatálya alá tartozik, az E.On tározói jól működnek, kapacitásuk nagy, de az energetikai jog érvényes rájuk, azaz a tulajdonos nem tilthatja meg, hogy más piaci szereplők – megfelelő díj ellenében – használják a kapacitásokat. Az energetikai infrastruktúra tulajdonlására Európában több modell is létezik, Angliában a tőzsdei magántulajdon a domináns, Franciaországban erős az állami jelenlét, Németországban a szövetségi kormány nem, de az önkormányzatok rendelkeznek tulajdonrészrel, ezért általános érvényű "jó" megoldás e téren sem adható.

Egységesedik a gázpiac

Varró úgy látja, a gázimport a magyar gázárszabályozás miatt nem a legjövedelmezőbb üzletág, de a hosszú távú szerződések alanyainak megváltoztatását technikailag meg lehet oldani, hiszen azok megkötése óta voltak már változások, a GdF például összeolvadt a Suezszel, a német szerződést pedig még a Ruhrgaz kötötte, mielőtt az E.On megvásárolta volna.

Európában egy integrált, egységesen működő gázpiac felé kell elmozdulni, ilyen irányú törekvések már most is zajlanak, jelenleg jóval "versenyzőbb" és integráltabb e szektor a kontinensen, mint azt akár évekkorábban is várni lehetett volna – fogalmazott az IEA igazgatója. A fogyasztói érdekeket szolgáló, hatékonyan működő, európai szinten versenyző gázpiachoz azonban több út is vezethet.

A nonprofit közszolgáltatások kapcsán Varró László elmondta, mivel ezt a magyar kormány nem definiálta pontosan, egyelőre nem tudni, hogy mire vonatkoztak az erről szóló közlések. A lakossági energiaszolgáltatás két tevékenységi kört takar, egyrészt a hálózati, másrészt a szolgáltatói kört (az európai direktívák megkövetelte elválasztás miatt), ezek jogilag és közgazdaságilag elválnak egymástól, akkor is, ha történetesen ugyanazon cégcsoporthoz tartozó szereplők látják el a feladatokat. Varró szerint ugyanakkor a lekötött tőke megtérülése bármilyen tevékenység közgazdasági alapvetése, vagyis ha a magánbefektető nem számolhat (megfelelő) megtérüléssel, akkor nem helyez tőkét az adott területre, ebben az esetben pedig az államnak kell forrásokat biztosítania a fejlesztésekre – ha az állam erre nem képes, az infrastruktúra szükségszerűen szétesik.

(Napi Gazdaság, 2012. október 4., csütörtök, 5. oldal)

Az Sz+C Stúdió Kft. a nyertesek közt

Nagydíj A munkatársak testi-lelki-szellemi megújulását segítő csomaggal érdemelték ki

Akkor most a humánpolitika is a helyére került - mondta Bencsik János országgyűlési képviselő Czank Gézának, az Sz+C Stúdió Kft. ügyvezetőjének a Magyar Termék Nagydíj átadásakor.

Munkatársainktól

A munkatársak testi-lelki-szellemi megújulását segítő szolgáltatás csomagjával nyerte el idén a Magyar Termék Nagydíjat az Sz+C Stúdió Kft. Az építőanyag-kereskedelemmel és építőipari kivitelezéssel foglalkozó vállalat vezetői szeptember 4-én vehettek át az elismerést a Parlamentben. A díjazottakat 300 jelentkező közül választotta ki egy pártatlan és független szakértői testület. Az elismerés feltétele volt, hogy a pályázó olyan példaértékű modellt jelenítsen meg, amely hozzájárul a gazdaság fejlesztéséhez. A Sz+C Stúdió Kft. pályázatának tárgya nem egy kézzelfogható termék, hanem a cég egyéni, üzleti és humánerő-filozófiájának családbarát és egészségvédő gyakorlata. Ez arra az alapelve épül, miszerint a vállalat legalább oly mértékben van a dolgozókért, mint fordítva. Ha egy alkalmazott jól érzi magát a munkahelyén, az őt ért pozitív hatások jótékonyan befolyásolják a munkahelyi, családi és társadalmi kapcsolatait, ezáltal nemcsak teljesítménye nő, hanem elkötelezettsége is a cég iránt. Ennek szellemében a szekszárdi vállalatnál az alkalmazottak - titkos szavazással - minden év végén megválasztják az Év Legjobb Dolgozóját. Az Sz+C Stúdió Kft. számára fontos, hogy azokat is elismerjék, akik saját munkakörükön kívül eső feladatokat is vállalnak. Így hetente odaítélik a Mosolycekk- bánatcekk díjat. Számos közösségkövacsoló programot szerveznek a mindennapok színesítése érdekében. Ilyen például a családi nap, de kilenc éve minden decemberben ellátogat a céghez a Mikulás is. Vitrintárlatukban pedig helyi képzőművészek mutathatják be alkotásaikat. Ez csak néhány szemelvény abból a csomagból, amelyet a Sz+C Stúdió Kft. testi- lelki egészségvédő programja tartalmaz. A családi vállalkozás 1997 novemberében alakult. A töretlen fejlődés, mely azóta is jellemzi a céget, nem pusztán a bevételnövekedést célozza. Mindvégig szem előtt tartották a munkatársak elégedettségét is. Ezt az elnyert elismerések is igazolják; 2007-ben például a Családbarát Munkahely címet is megkapta a vállalkozás. Két évvel korábban Az Év Vállalkozója díjat ítélte oda Czank Géza tulajdonosnak a VOSZ országos szervezete. Ugyanebben az évben az Sz+C Stúdió Kft. elnyerte a Tolna Megyei Kereskedelmi és Iparkamara Nívódíját, illetve a Regionális Kamarai Minőségdíjat is. 2010- ben „Tiszta, rendezett, virágos porta” I. díjat, 2011-ben Üzleti Etikai Díjat nyert középvállalati kategóriában. A vállalat számára minden elismerés értékes, egyik sem csak egy a sorban. - A Magyar Termék Nagydíjhoz kapcsolódó értékteremtő gondolkodásmód az adózási, foglalkoztatáspolitikai, szociális és kultúrpolitikai összefüggéseken keresztül hat a mai magyar társadalom minden részletére, és elősegíti a hagyományosan értékalapú magyar fogyasztóvédelem megerősítését - fogalmazott Szabó Zsolt országgyűlési képviselő, az Országgyűlés Fogyasztóvédelmi Bizottsága Alelnöke ünnepi beszédében. A Magyar Termék Nagydíj odaítélésének célja tehát, hogy elismerjék, támogassák a minőségi magyar munkát, termékeket, illetve segítsék a versenyt az értékadás és a fejlődés terén. Ezzel a díjjal büszkélkedhet idén az Sz+C Stúdió Kft., amelyet a minőséget garantáló 53 nyertes közé választottak be 2012-ben.

Hőszigetelést és nyílászárócserét tervező társasházaknak érdemes tudni, az Sz+C Stúdiónál az állapotfelmérés, a hőkamerás vizsgálat és az árajánlat díjmentes!

A mai energiaszegény világban országunk és a világ gazdasági helyzetét ismerve merül fel a kérdés: mit tegyünk? Ehhez a döntéshez nyújthat segítséget az SZ+C Stúdió Kft. A cég tevékenységét a vevői érdekeket szem előtt tartó, a kor igényeihez rugalmasan alkalmazkodó, megbízható munkavégzés jellemzi. A 15 éves vállalkozói múlt sikerességét a magasépítési kivitelezés szinte teljes spektrumában létrehozott referenciáik igazolják a könnyűszerkezetes és vasbetonvázcsarnokok, az ipari üzemek, valamint közintézmények rekonstrukciójától számos műemlékvédelmi templomfelújításon át a lakó-, ipari és középületek, közintézmények teljes körű energetikai felújítási munkáiig. A jelenlegi fő tevékenységük - igazodva a gazdasági helyzet adta pályázati lehetőségekhez is - az energetikai felújítás, amely kiterjed az épületek homlokzati hőszigetelésére, a lapos tetők hő és csapadékvíz elleni szigetelésére, nyílászárócserékre,

szellőzőrendszerek tisztítás- korszerűsítésére, fűtéskorszerűsítésre, illetve a megújuló energiák gyakorlati alkalmazására, villamosenergia-termelő napelemrendszerek, valamint melegvíz-szolgáltató, illetve fűtésrészegítő napkollektorok, avagy igény és lehetőség szerint a geotermikus földhőhasznosítást biztosító talajszondás rendszerek tervezésére és kivitelezésére referenciákkal igazoltan. A cég a lakóközösségeknek, a szövetkezeti és társasházaknak az érvényben lévő támogatási rendszerhez vagy - annak hiányában - önerős energetikai felújítási döntéshez nyújt segítséget az alábbi módokon: ingyenes állapotfelmérés hőkamerás vizsgálattal alátámasztottan, ingyenes árajánlat-készítés, a reális beruházási költségbecslés alapján megtérülés számítása kedvezményes kamatozású, államilag támogatott hitelek figyelembevételével, amelynek ügyintézését is vállalják, de új pályázatok kidolgozásában, és lebonyolításában is segítséget nyújtanak. Különös figyelmet fordítanak arra, hogy a beruházás során a megszigorodott tűzvédelmi előírások maradéktalanul minden területre kiterjedően betartásra kerüljenek. Tevékenységüket a szakszerűség, megbízhatóság, gyorsaság, magas műszaki színvonal és a korrekt árak jellemzik. A minőséget és a minőségi munkavégzést kiemelt központi kérdésként kezelik. Az ISO minőségirányítási rendszer mellett a MIR és a KIR, azaz a munkaegészségügyi és környezetirányítási rendszerük működtetése is igazolja a cég társadalmi és munkahelyi felelősségvállalását, valamint környezettudatos gondolkodását. Az államilag támogatott energetikai felújítások jelentős részét csak az ÉMI által minősített szakkivitelező cégek végezhetik. E speciálisan magas minőségi követelményeket támasztó, komplex pénzügyi-gazdasági és műszaki rendszerminősítéssel az SZ+C Stúdió Kft. szintén rendelkezik a minősítés felső kategóriáiban: Építőmesteri munkák „M-B” (250-400 M Ft/ létesítményérték) és az épületgépészeti munkák „G-A” (korlátlan kiviteli érték) minősítésekkel. A cég minőségi munkavégzését az „Obsitos udvarház” fővállalkozási projektjükért 2006. évben elnyert építészeti Nívódíjon felül számos egyéb társadalmi elismerés és díj is tanúsítja. Bár a cég központja Szekszárd, a tevékenységüket országosan végzik. A referenciáik Kecskemét, Dunaújváros, Szekszárd, Győr, Paks, Pálhalma, Bonyhád, Debrecen, Sopron stb. városokban több sikeresen átadott projektet jelentenek, évi nettó 1 milliárd forint értékű energetikai felújítást megvalósítva. Az utóbbi években a Budapesten megnőtt vállalkozási feladatok tették szükségessé a budapesti divízió létrehozását. Jelenleg a Csepel kapuja projekt keretében 6 épület 36 000 négyzetméter homlokzatfelújítása készül. A munkájuk sikerességét nemcsak a speciális saját eszközháttér széles köre, hanem az eredményesen folytatott építőanyag-kereskedelmi tevékenységük is nagyban segíti az ÉMI rendszerminősített és versenyképes árú építőanyagok szállításával, amit 5 év óta már az Új Ház Zrt. beszerzési társaság tulajdonos tagjaként biztosítanak. A megadott elérhetőségeken várják a leendő megrendelő partnerek megkeresését. A részletesebb információk a cég honlapján megtekinthetők.

(Világgazdaság, 2012. október 4., csütörtök, 10. oldal)

Serenia-vég

Tizennyolc év után keresztet vethet egykori, összesen 460 millió forintos investíciójára a siófoki Club Serenia üdülőparadicsomba beszálló háromezer kisbefektető. A Serenia Befektetési és Idegenforgalmi Zrt. részvényesei sajátos konstrukciót vállaltak: osztalékot nem, üdülőhasználati jogot viszont évről évre kaptak. Csakhogy a Dél-Afrikából hazatért Nagy Károly Csaba által életre hívott, együttesen több százmillió forintnyi köz- és banki tartozást felhalmozó Serenia-cégek sorra felszámolásra jutottak. Az ötletgazda Nagy - hogy elkerülje a börtönt - külföldre menekült, mivel az adóhivatal már tíz éve büntetőeljárást kezdeményezett ellene adócsalás miatt. A zavarosban sokan megpróbálták halászni: a 72 apartmant kivitelező Kovács Bertalan például pert indított 30 apartman tulajdonjogáért, mondván, Nagy nem fizette ki őt. Miután a pert megnyerte, rejtélyes körülmények között kizuhant egy szálloda erkélyéről és meghalt, így örökösei léptek a helyébe.

A gazdátlaná vált létesítmény üzemeltetési jogát négy éve a Szilágyi György András által fémjelzett Hotels World Kft. vette át, mondván, a neki is tartozó Nagy ezzel fizette ki őt, de cége tavaly felszámolásra jutott, ráadásul a Siófoki Bíróság idei tavaszi ítélete szerint az üzemeltetési

szervződés érvénytelen. Szilágyi azonban a szintén hozzá köthető Sz. György Apartman Holding Kft. színeiben tovább üzemelteti az apartmanok nagyobbik, Szent Györgyre keresztelt részét. Mint mondja, legálisan, mivel bérleti szerződést kötött az új tulajdonosokkal, akiknek a Serenia-cégek felszámolói többszöri sikertelen pályázat után eladták az ingatlanegyüttest, amit az idén utoljára már csak 70 millió forintért hirdettek meg. A kisorszvényesek akár élhetnének is üdülési jogukkal, csak hogy e káoszban nem fizették be az évi több tízezer forintos fenntartási díjat az aktuális - az idén éppen egy felszámolás alatt álló - Szilágyi-cégnek, így még ettől is elestek.

(HVG, 2012. október 6., szombat, 74. oldal)

Perre mennek a csekkdíj ellen a fogyasztóvédők

1

Oktober közepén a Fővárosi Törvényszéken folytatódik a csekkdíj körüli kötéshúzás, miután a Fogyasztóvédelmi Egyesületek Országos Szövetsége (FEOSZ) pert indított a Magyar Telekom ellen - írja a Népszava szerdán.

A szolgáltatók egy része környezetvédelmi szempontokra hivatkozva fizeteti meg ügyfeleivel a csekkes befizetések költségeit. Ezt az érvelést azonban nem fogadja el a FEOSZ, s a Fővárosi Törvényszékhez fordult a távközlési cégek tisztességtelen eljárása miatt.

"Ha valóban úgy van, hogy csupán át akarják szoktatni az ügyfeleket az olcsóbb és környezetkímélőbb fizetési módokra, nem világos, miért nem kedvezményekkel teszik ezt" - mondta Kispál Edit, a FEOSZ szóvivője. Hozzátette azt is, hogy mivel a fogyasztók megkérdezése és bejegyzése nélkül módosították a szerződési feltételeket, nem tudják elfogadni a csekkdíjat.

A lap közlése szerint legutóbb a UPC Magyarország döntött úgy, hogy azoknál a fogyasztóknál, akik nem elektronikus úton fizetik számlájukat, plusz díjat számolnak fel a csekkes befizetések után, november 11-től minden egyes sárga csekkért 127 forintot kell fizetniük az ügyfeleknek.

http://galamus.hu/index.php?option=com_content&view=article&id=165599:lapszemle-perre-mennek-a-csekkdij-ellen-a-fogyasztovedk&catid=76:hazai-vonatkozasu-hirek&Itemid=113

(galamus.hu, 2012. október 3., szerda)

Robbannak a mosógépek Angliában

Vizsgálatot indítottak a brit fogyasztóvédelmi hatóságok, miután megszorodtak a "felrobbanó" mosógépekről szóló bejelentések. A legtöbb ajtó működés közben durrant szét, de volt, amelyik spontán kitört.

Több tucat panasz érkezett egy online vásárlói fórumra, amelynek hatására végül az egyik brit fogyasztóvédelmi szervezet vizsgálatot indított: a hozzászólók többsége arról számolt be, hogy viszonylag újnak számító mosógépek "robbantak" szét teljesen váratlanul, minden előzetes hibajelenség nélkül. Némelyik gép ajtaja működés közben repült le vagy robbant ki az üvege, de olyan bejegyzés is akadt, amely szerint az ajtó egyszerűen összetört, miközben a szerkezet ki volt kapcsolva.

A Telegraph

című oldal szerint a több mint 50 eset nem köthető egyetlen konkrét márkához, a hibák nagyjából egyformán jelentek meg a legnagyobb mosógépgyártók különböző típusainál, leszámítva egy bizonyos márká kiugró hibaszámát, egy közös van csupán bennük: mind előöltöltős modell. A vizsgálatot végzők szóvivője szerint az első hasonló jelzés mintegy 18 hónappal ezelőtt futott be, de az utóbbi néhány hónapban ugrásszerűen megnőtt az efféle esetek száma. Ezért indították el a fórumot, hogy minél többen számoljanak be róla, mi történt.

"Kevesebb, mint két hónappal ezelőtt vettem egy mosógépet, 20 perccel ezelőtt összetört az üvege. Az utolsó centrifugálásnál tartott és szétszóródott az összes szilánk a konyha padlóján, és a ruhákat is éles darabok borítják

" - írta az egyik hozzászóló. Egy másik panaszos egy másik gyártó termékével járt rosszul, neki 20 hónapos volt a gépe, így annak örült, hogy a garanciális időn belül történt a baleset, bár valószínűleg a gyártó a vízzel elárasztott konyháért nem fog kártérítést fizetni.

"A laboratóriumi elemzések során nem történt semmi baj a mosógépekkel, ezért nem tudtuk ilyen körülmények között megfigyelni a jelenséget és kideríteni az okát

" - mondta a szakértő. Elméletek természetesen vannak, az üvegben lévő hajszáltrepedésektől kezdve a szabványnál csak leheletnyivel vékonyabb üvegig, ám egyelőre semmit nem sikerült bizonyítani, de már a gyártók is belső vizsgálatokat indítottak, hogy kiderítsék és megelőzzék a probléma forrását.

http://webbulvar.hu/tart/cikk/dd/0/145764/1/bizarr/Robbannak_a_mosogepek_Angliaban?place=srss

(ma.hu, 2012. október 3., szerda)

Lejárt szaloncukor a raktárban

Több mint hat tonna lejárt szaloncukrot foglaltak le a NAV munkatársai egy mándoki raktárban. Az adóhivatal és az élelmiszerbiztonsági hivatal közös ellenőrzése során még szeptember végén talált 6700 kilogramm lejárt szavatosságú élelmiszert a Pro Team Kft. szabolcsi telephelyén.

A közlemény szerint a tárolt termékeken megkülönböztető felirat nem volt, ezért a tételek raktáron tartása forgalomba hozatalnak minősül. A szaloncukrokon 2011. április 30-i lejárat dátum szerepelt, de találtak 2010. szeptember 12-i minőség megőrzési idejű Mikulás-figurákat és egyéb édességeket is. A Magyarországon gyártott édességek a raktárba a lejáratuk előtt egy hónappal, román nyelvű jelöléssel érkeztek, így feltételezhetően exportra szánt termékek voltak.

(Napi Ász, 2012. október 5., péntek, 4. oldal)

Hamarosan véd a pénzügyi jogok biztosja is

Létrehozza a kormány a miniszterelnök által már szorgalmazott Pénzügyi Jogok Biztosának Hivatalát. Az új ombudsman jogvédő, vizsgálódó, ajánlásokat megfogalmazó, tanácsadó intézményként segíti majd a fogyasztók pénzügyi védelmét és a pénzügyi szolgáltatók (bankok, hitelintézetek) működésének kontrollálását - közölte tegnap a Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium. Ezzel a lépéssel már három szereplő fogja biztosítani az erősebb és teljes körű pénzügyi fogyasztóvédelmet: a Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyelete (PSZÁF) és a Pénzügyi Békéltető Testület (PBT) mellett az új hivatal is. A kormány azt várja, hogy mindezzel javul a pénzügyi szervezetek által nyújtott szolgáltatásokat igénybe vevők érdekeinek védelme, javul a pénzügyi, fogyasztói jogok ismerete, s mindez hozzájárulhat a pénzügyi rendszer stabilitásának növeléséhez. A hivatal pontos feladatairól és működési rendjéről szóló jogszabályok néhány héten belül a kormány elé kerülnek. A pénzügyi biztost a nemzetgazdasági miniszter nevezi majd ki, de sem a miniszter, sem más nem utasíthatja őt, teljesen független és pártatlan intézményként működik majd.

(Magyar Nemzet, 2012. október 5., péntek, 3. oldal)

Nőellenes lett a gender

December végén a legtöbb életbiztosítási terméket át kell árazniuk a biztosítóknak az uniós gender direktíva miatt. A nők számára lényegesen drágábbak lesznek ezt követően ezek a termékek, míg a férfiak díjai csökkennek majd. A tartalékolásnál már figyelembe vehetik a nemeket is a biztosítók, amelyek attól tartanak, hogy a magas kockázatú férfi ügyfelek fognak a jövőben több ilyen biztosítást kötni, hiszen nekik jobban megéri majd.

Az év végén alaposan megdrágulnak a nők életbiztosításai a gender direktíva bevezetése miatt. A biztosítók is rosszul járnak, várhatóan kockázatosabbá válik majd az ügyfélkörük, és a megfelelő tartalékolást is nehezebb lesz megvalósítani.

Herman Bernadett

Az Európai Unió többi tagállamához hasonlóan Magyarországon sem lehet december 21-e után többé különbséget tenni a férfiak és a nők biztosítási díjaiban – ennek problémáit járta körül a Magyar Biztosítók Szövetsége (Mabisz) tegnapi sajtóklubjában. A hazai biztosítók legtöbb életbiztosítási termékét érinti a változás, a piaci szereplők ugyanis egészen egy 2011-es európai bírósági ítéletig reménykedtek abban, hogy további haladékat kaphatnak majd az uniszex árazás bevezetésére. A hatálybalépésig még számos feladat vár a cégekre: szét kell választaniuk a meglévő és az új szerződéseket, a régiekre ugyanis nem vonatkozik a direktíva, át kell alakítani az informatikai rendszereket, és tisztázni kell, hogy egy szerződésmódosítás esetén át kell-e térni az uniszex árazásra – sorolta a feladatokat Paál Zoltán, a Mabisz életbiztosítási tagozatának elnöke. Mivel a férfiak halálozási kockázata lényegesen nagyobb, mint a nőké, a statisztikák szerint 70 éves korig több mint kétszeres a különbség, ez jelenleg a biztosítási díjakban is tükröződik, a nők átlagosan feleannyit fizetnek, mint a férfiak. Ez a különbség az év végén eltűnik, de hogy hogyan fognak változni a díjak, arról a biztosítók nem nyilatkozhatnak, mivel a versenytörvény alapján ez aggályos lenne; azt feltételezhetnék, hogy előre egyeztetnék a díjaikat. Az biztos csak, valahol a két nem mostani díjai közé állnak majd be az árak. Mivel a férfiak közül többen kötnek életbiztosítást, és a piacon egyfajta szelektációs hatás is érvényesül, vagyis a kedvezőbb ár/érték arány miatt a magasabb kockázatú férfi kliensek várhatóan szívesebben megkötik majd a biztosításokat, mint az alacsonyabb kockázatú nők, ezért a díjak inkább a férfitarifák felé tolódhatnak el. Bár a díjakat uniszexszé kell tenni, a tartalékolásnál már figyelembe vehetik a biztosítók az ügyfelek nemét, vagyis egy férfi kliens esetében magasabb tartalékokat képezhetnek, mint egy nőnél. Ez azzal a veszéllyel járhat, hogy a díjak és a tartalékok állományának változása nem követi egymást. Az sem jó megoldás viszont, ha a biztosítók uniszex tartalékolásra állnak át. Ha ugyanis a szelektációs hatás miatt megnő a kockázatos férfi kliensek aránya, előfordulhat, hogy a tartalék kevésnek bizonyul, és a pénzügyi felügyeletnek kell tartalékképzésre köteleznie a céget. Az életmód vizsgálata is segíthet a tarifálásban és a kockázatkezelésben, de a gyakorlatban jóval nehezebb ezeket az információkat beszerezni, mint eldönteni, hogy férfi vagy nő-e a kliens. Ráadásul pontos statisztikák sincsenek arra vonatkozóan, hogy ezek hogyan befolyásolják a halálozást. Lapunk kérdésére, hogy nem próbálják-e meg mégis valamilyen módon kijátszani a biztosítók a direktívát, hiszen más, csak az egyik nemre jellemző szempontokat is figyelembe lehet venni egy biztosítás árazásánál, Paál Zoltán azt válaszolta: ezen a kérdésen az egész európai biztosítási szakma gondolkozik. Vannak már olyan termékek a piacon, amelyek például kétszeres összeget fizetnek a biztosítottnak, ha mellrákban hunyt el, ezt a biztosítást nyilván nőknek jobban megéri megkötni, de férfiak is megkötik, ha akarják.

Az életkort is egységesítenék

A nemek szerinti megkülönböztetés mellett a kor alapján történő differenciálás is napirenden van az unióban. Egy idősügyi szervezet, az AGE kifogásolta ugyanis, hogy a biztosítók az idősebb

embereknek egyáltalán nem kínálnak utasbiztosításokat, vagy magasabb díjon kínálják, mint a fiataloknak, emellett az egészségbiztosítások is drágábbak az idősebbek számára. A biztosítók csak remélik, hogy ebből az ötletből nem lesz uniós jogszabály, az ugyanis „alsó hangon is a biztosítási szakma végét jelentené” – közölte Lencsés Katalin, a Mabisz életbiztosítási tagozatának vezetője. A gender elleni sikertelen lobbizás után viszont egyáltalán nem biztos, hogy az uniós képviselők, ha arra kerülne sor, megértenék a biztosítók érveit. Magyarországon is előfordult, hogy egy 80 éves ember a fogyasztóvédelemhez fordult, nem adtak el neki életbiztosítást. Az ő korában viszont már olyan magas a halálozás kockázata, hogy a fizetendő díj magasabb lenne, mint amennyi kártérítést kaphatna, ezért nincsenek ilyen korú emberek számára életbiztosítások a piacon.

(Világgazdaság, 2012. október 5., péntek, 1+9. oldal)